

PREDLOG

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ

O SPROVOĐENJU AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU

Mart, 2023. godine

Sadržaj:

I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU	19
II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA	27
III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU	41
IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOŠLJAVANJA	95

I UVODNI REZIME S OSVRTOM NA NAJVAŽNIJA DOSTIGNUĆA I IZAZOVE KOJI SU OBILJEŽILI IZVJEŠTAJNI PERIOD REALIZACIJE AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU

Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2022. godinu, pripremljen je u skladu sa Programom rada Vlade Crne Gore za 2023. godinu.

Akcioni plan zapošljavanja predstavlja skup mjera/aktivnosti politike zapošljavanja neophodnih za unapređenje tržišta rada i prilagođavanje sistema zapošljavanja u skladu sa smjericama EU i predstavlja osnovni instrument za ostvarivanju ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom zapošljavanja za period 2021- 2025. godine.

Izvještaj o sprovođenju Akcionog plana zapošljavanja za 2022. godinu, predstavlja drugu godinu izvještavanja o sprovođenju usvojene Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine. Izvještaj daje prikaz postignuća i izazova koji su obilježili izvještajni period realizacije, informaciju o postignutom napretku u postizanju indikatora učinka operativnih ciljeva, kao i daje prikaz drugih relevantnih

kretanja na tržištu rada. Izvještaj sadrži tabelarni prikaz o realizaciji planiranih aktivnosti, kao i preporuke za dalju implementaciju Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025.godine, kroz godišnje akcijske planove.

Nacionalna strategija zapošljavanja 2021-2025. godine, predstavlja strateški dokument kojim su određene glavne politike i ciljevi zapošljavanja do 2025. godine, koji se odnose na: stabilan i održiv rast zaposlenosti zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti. Strategijom su definisana četiri operativna cilja, koji trebaju na pravi način da odgovore višestrukim izazovima sa kojima će se tržište rada i građani Crne Gore nositi u narednim godinama i da te izazove pretvore u nove prilike važne za socioekonomski razvoj zemlje i za individualni napredak svakog pojedinca. Stoga su operativni ciljevi usmjereni na ostvarivanju rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta; kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada za digitalno doba; unapređenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva i efikasno funkcionisanje tržišta rada.

Stepen realizacije

Akcionim planom zapošljavanja za 2022. godinu, planirana je realizacija 92 aktivnosti u okviru 4 operativna cilja koja su postavljena Nacionalnom strategijom zapošljavanja 2021-2025, za šta je planirano 21.492.600,00 EUR iz Budžeta Crne Gore, 8.676.167,82 EUR iz IPA fondova, 489.000,00 EUR iz sredstava Međunarodne organizacije rada, 210.240,00 EUR je planirano iz donacija, dok je 120.173.200,00 € planirano iz ostalih izvora finansiranja.

Grafik 1

OC 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

- 6 mjera
- 25 aktivnosti

OC2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba

- 3 mjere
- 13 aktivnosti

OC 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

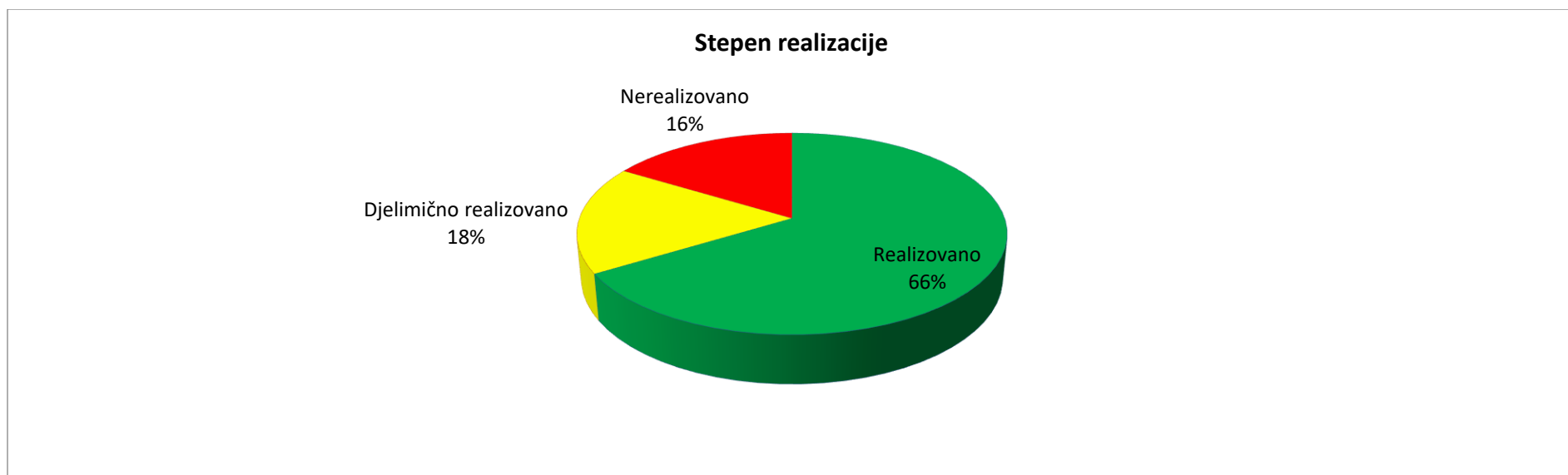
- 10 mjera
- 43 aktivnosti

OC 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

- 2 mjere
- 11 aktivnosti

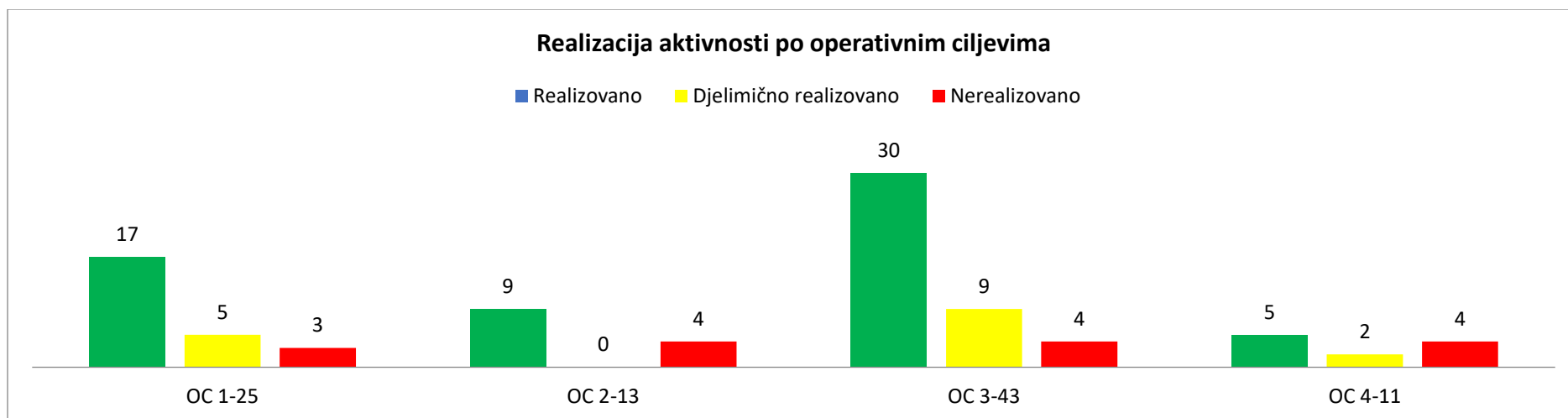
Stepen realizacije ukupnih predviđenih godišnjih aktivnosti u toku 2022. godine je na nižem nivou od planiranih. **Od ukupnog broja aktivnosti (92 aktivnosti), realizovane su 61 aktivnosti ili 66 %, djelimično realizovano je 16 aktivnosti ili 18 %, dok je neraealizovano 15 aktivnosti ili 16 %.**

Grafik 2: Stepen realizacij

Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima je sljedeća: U okviru prvog cilja -Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta predvidio je realizaciju 25 aktivnosti od kojih je realizovano 17, djelimični realizovano 5 i nerealizovano 3 aktivnosti. U okviru drugog cilja - Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba od ukupno 13 aktivnosti realizovano je 9, dok je nerealizovano 4 aktivnosti. U okviru trećeg cilja - Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva, od ukupno 43 aktivnosti realizovano je 30 aktivnosti, djelimično je realizovano 9, dok je nerealizovano 4 aktivnosti. U okviru četvrtog cilja - Efikasno funkcionisanje tržišta rada, od ukupno 11 aktivnosti, realizovano je 5, djelimično je realizovano 2 i nerealizovane su 4 aktivnosti.

Grafik 3: Realizacija aktivnosti po operativnim ciljevima

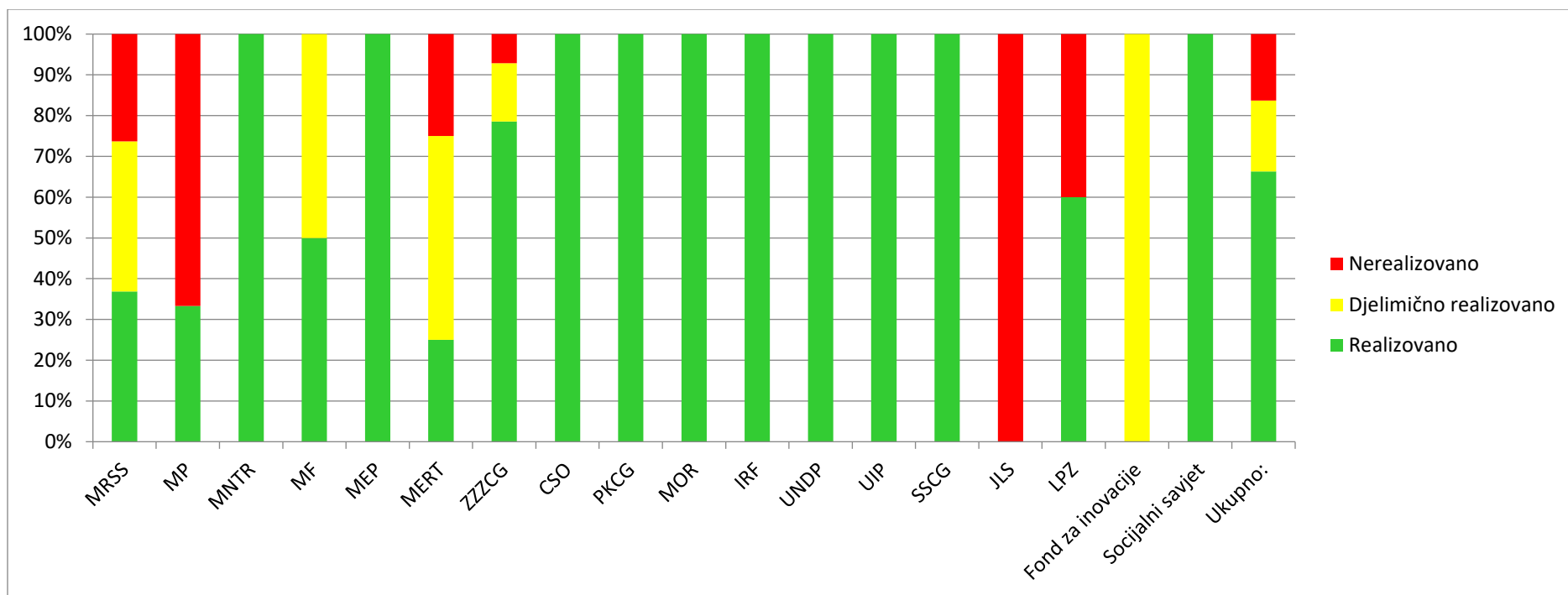

Realizaciji aktivnosti po institucijama je sljedeća:

- Ministarstvo rada i socijalnog stranja - ukupno 19 aktivnosti, od kojih su 7 realizovane, 7 djelimično realizovane, 5 nerealizovane;
- Ministarstvo prosvjete - ukupno 6 aktivnosti, od kojih je 2 realizovane, 4 nerealizovane;
- Ministarstvo nauke i tehnološkog razvoja - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- Ministarstvo finansija - ukupno 4 aktivnosti, od kojih su 2 realizovane, 2 nerealizovane;
- Ministarstvo evropskih poslova - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana.
- Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma - ukupno 4 aktivnosti, od kojih je 1 realizovana, 2 djelimično realizovane, 1 nerealizovana;
- Zavod za zapošljavanje Crne Gore - ukupno 28 aktivnosti, od kojih su 22 realizovane, 4 djelimično realizovane i 2 nerealizovane;
- Centar za stručno obrazovanje - ukupno 4 aktivnosti, od kojih su 4 realizovane.
- Privredna komora Crne Gore - ukupno 3 aktivnosti, od kojih su 3 realizovane;
- Međunarodna organizacija rada, ukupno – 1 aktivnost, koja je realizovana;
- Investiciono razvojni fond - ukupno 9 aktivnosti, koje su realizovane;
- UNDP - ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;

- UIP – ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- SSCG – ukupno 1 aktivnost, koja je realizovana;
- JLS - ukupno 1 aktivnost, koja nije realizovana;
- LPZ - ukupno 5 aktivnosti, od kojih su 3 realizovane , 2 nerealizovane;
- Fond za inovacije - ukupno 1 aktivnost, koja je djelimično realizovana;
- Socijalni savjet - ukupno 1 aktivnost.

Grafik 4: Realizacija aktivnosti po institucijama

Kratka pojašnjenja o razlozima nerealizovanih aktivnosti:

Zbog važnosti za rješavanje izazova u daljem toku implementacije Nacionalne strategije zapošljavanja 2021-2025. godine, kratka obrazloženje nerealizovanih aktivnosti predviđenih Akcionim planom zapošljavanja za 2022. godinu su:

- **Aktivnost 1.2.9:** Podrška kroz novouspostavljeni Kreditno garantni fond - nosilac aktivnosti je Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2022. godinu. Naime urađena Mapa puta za uspostavljanje Kreditno-garantnog fonda CG uključuje i pripremu Nacrta zakona o Kreditno garantnom fondu. Tekst Nacrta zakona je ponovo poslat na mišljenje privrednim udruženjima i ostalim zainteresovanim stranama. Na sastancima je zaključeno da je potrebno dodatno razmotriti potrebu osnivanja Kreditno garantnog fonda kao nezavisne institucije, uz sagledavanje

moćnosti njegovog uspostavljanja u okviru Investicionog razvojnog fonda, imajući u vidu činjenicu da je Zakon o Investiciono razvojnem fondu već predviđao izdavanje garancija od strane ovog fonda;

- **Aktivnost 2.1.2:** Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika. Nositelj aktivnosti je Ministarstvo prosvjete. Novi rok za realizaciju aktivnosti je 2023. godina. Sveobuhvatna analiza obrazovnog sistema pripremljena je od strane UNICEF-a. Preporuke iz Analize su u smjeru cjelovitog sagledavanja nastavnih planova, a ne da se pojedinačno mijenjaju programi predmeta. Zbog toga aktivnost nije realizovana.
- **Aktivnost 2.2.7:** Realizacija istraživanja zapošljivosti učenika koji su se obrazovali u dualnom obliku obrazovanja – nositelj aktivnosti je Ministarstvo prosvjete. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2022. godinu. Novi rok za realizaciju je 2023-2024. godina. Ova aktivnost će se realizovati u okviru Strategije digitalizacije obrazovnog sistema;
- **Aktivnost 3.1.7:** Programi podsticaja za preduzetništvo- nositelj aktivnosti je Zavod za zapošljavanje Crne Gore; U 2022. godini nije realizovan program podsticaja za preduzetništvo. Ovaj program je trebalo realizovati, za najmanje 50 nezaposlenih lica, a po ugledu na "Program grantova za samozapošljavanje" koji se sprovodio shodno EU pravilima i finansirao iz predpristupnih fondova EU. Stoga se pristupilo njegovom prilagođavanju nacionalnom normativnom okviru kako bi se realizovao po pravilima propisanim za sprovođenje svih mjera aktivne politike zapošljavanja. To je zahtjevalo određeno vrijeme, tehničko unapređenje i timski rad na izradi, izmjeni i prilagođavanju programske dokumentacije. Navedeni razlozi doveli su do izostanka njegove realizacije.
- **Aktivnost 3.4.4:** Realizacija Programa Poslovne vještine za žene u ruralnim oblastima- nositelj aktivnosti je JLS; nemamo povratne informacije od Jedinica lokalne samouprave u ovom trenutku.
- **Aktivnost 4.1.1:** Utvrđivanje Predloga zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanja lica sa invaliditetom - nositelj aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Navedena aktivnost nije realizovana u planiranom periodu za 2022. godinu zbog usaglašavanja sa novim Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja, čija je izrada u toku. Novi rok za realizaciju ove aktivnosti je IV kvartal 2024. godine;
- **Aktivnost 4.1.2:** Utvrđivanje izmjena i dopuna Zakona o radu - nositelj aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Imajući u vidu kompleksnost materije kao i potrebu usaglašavanja sa Socijalnim partnerima u socijalnom dijalogu, donošenje zakona je pomjereno za III kvartal 2024. godine;
- **Aktivnost 4.1.3:** Izvještaj o pripremi potvrđenih konvencija Međunarodne organizacije rada za 2021. godinu. Nositelj aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Aktivnost nije realizovana u planiranom periodu tokom 2022. godine zbog nemogućnosti funkcionisanja sistema državne uprave izazvane Sajber napadom;
- **Aktivnost 4.1.6:** Potvrđivanje Konvencije Međunarodne organizacije rada o eliminisanju nasilja i uznemiravanja u oblasti rada broj 190. Nositelj aktivnosti je Ministarstvo rada i socijalnog staranja. Novi rok za realizaciju aktivnosti je I kvartal 2023. Godine.

Naime, zbog reorganizacije državne uprave Skupštine Crne Gore je tokom 2022. godine Predlog Zakona uputila Ministarstvu rada i socijalnog staranja na ponovnu proceduru.

II INFORMACIJA O NAPREDKU U POSTIZANJU OPERATIVNIH CILJEVA

Politika zapošljavanja, u procesu pristupanja Evropskoj uniji, promoviše blisku koordinaciju ekonomskih politika, politika zapošljavanja i socijalnih politika i stoga je posebno važno i dalje jačati međusektorski pristup, posebno kada je u pitanju oblast socijalne politike i zapošljavanja. Nacionalna strategija zapošljavanja 2020-2025 definiše strateški cilj politike zapošljavanja do 2025. godine koji se odnosi na stabilan i održiv rast zaposlenosti, koji je zasnovan na jednakim mogućnostima, pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti, kroz četiri operativna cilja.

OPERATIVNI CILJ 1: Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

Ovaj cilj se odnosi na potrebu sprovođenja mjera i aktivnosti koje će usloviti povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja poslova, oporezivanja rada i određivanja zarada. U okviru ovog cilja definisano je 6 mjera, u okviru kojih je za 2022. godinu bilo predviđeno 25 aktivnosti. Realizacija aktivnosti je na nivou od 68 % .

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2022. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na kreiranje radnih mjesta unapređenjem poslovnog ambijenta, sa akcentom na reformu oporezivanja rada, podrške razvoju privrede i preduzetništva, obezbjeđivanju veće zaposlenosti i kvalitetnijih radnih mjesta sa posebnim fokusom na Sjeverni region, podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti, te ojačanom ulogom Socijalnog savjeta, dostignuti indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2022. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Povećanje registrovane	176.693	188.964	223.744	210.000	235.000

zaposlenosti ¹⁰					
Indikator učinka 2: Povećanje minimalne zarade	222,00	450,00	450,00	450,00	500,00
Indikator učinka 3: Smanjenje opterećenja troškova rada	39%	20,4	20,4	20,4%	20,4%
Indikator učinka 4: Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca	2	17	16	20	40

Tokom 2022. godine nastavljen je rast ekonomskih aktivnosti koji je uslovio i značajan oporavak tržišta rada. Tako je prosječna registrovana zaposlenost iznosila 223.744, što je 18,4% više u odnosu na prethodnu godinu. Minimalna zarada u 2022.g. je ostala nivou od 450 €. Opterećenja troškova rada se nijesu promijenila u odnosu na 2021. godinu. Tokom 2022. godine registrovano je 16 kolektivnih ugovora kod poslodavaca, tako da je u periodu 2020-2022 godine ukupno registrovano 35 kolektivnih ugovora kod poslodavaca.

OPERATIVNI CILJ 2: Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba

Ovaj cilj se odnosi na unaprjeđenje ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu novi pristup koji je zasnovan na digitalizaciji. U okviru ovog cilja definisane su tri mjere u okviru kojih je za 2022. godinu bilo predviđeno 13 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 69 %.**

¹⁰ Podaci se odnose na prosječan broj zaposlenih na nivou godine prema podacima Monstata, https://monstat.org/cg/publikacije_page.php?id=2091

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 2022. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na obezbjeđivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju, unapređenja kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unapređenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti, te promovisanja pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2022. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: % učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2	3,2% ¹¹	5%	7,5%
Indikator učinka 2: Povećanje učešća pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina, za populaciju 16-74	Ž- 42% M – 54%	Ž -45,73% M -48,47%	¹²	Povećano učešće za 20%	Povećano učešće za 40%

Procenat učešća odraslih 25-64 u cjeloživotnom učenju je na nivou od 3,0% (prosjeak za tri kvartala 2022. godine). U odnosu na isti period prethodne godine ovo učešće je iznosilo 5,1%, došlo je do smanjenja učešća odraslih u cjeloživotnom učešću. Prateći trendove u razvoju digitalnih vještina, kod ovog indiktatora, došlo je povećanja učešća pojedinaca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih vještina. Poslednji i iskazani podatak se odnosi na 2021. godinu.

¹¹ Podatak predstavlja prosjek na nivou četiri kvartala 2022. Godine – Izvor ARS-Monstat

¹² Poslednji poznati podatak je za 2021.g., pa je iz tih razloga prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

OPERATIVNI CILJ 3: Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržište rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje treba da doprinesu jačanju usluga tržišta rada i unaprijeđenju aktivnih mjera politike zapošljavanja kao i veću mobilnost tržišta rada, što će doprinijeti smanjivanju siromaštva i promovisanju jednakih mogućnosti za sve. Definirano je 10 (deset) mjera u okviru kojih je za 2022. godinu bilo predviđeno realizacija 43 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je na nivou od 70%.**

Kroz realizaciju aktivnosti tokom 20221. godine (tabelarni pregled) u okviru mjera koje se odnose na realizaciju usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja, uvođenja novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada, sprovođenja usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja za definisane ciljne grupe nezaposlenih lica (mladi, žene, lica sa invaliditetom, RE populacije, stranaca, korisnika MO), te unapređenja mjera profesionalne rehabilitacije, ostvareni indikatori učinka u okviru ovog operativnog cilja za 2022. godinu su sljedeći:

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Smanjenje stope registrovane nezaposlenosti	20,45%	24,73	20,08%	15%	12%
Indikator učinka 2: Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	13,4 %	11,0%	10,2% ¹³	10% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	20 % smanjenje u odnosu na početnu vrijednost
Indikator učinka 3: Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	25,36%	23,83%	21,7%	23,3 %	20,3%

¹³ Podatak predstavlja prosjek za četiri kvartala 2022. godine, Izvor- ARS Monstat <https://monstat.org/cg/page.php?id=1989&pageid=22>

Povećanje ekonomskih aktivnosti koje su uslovile rast zaposlenosti, kao i sprovođenje mjera aktivne politike zapošljavanja uticali su i na smanjenje broja registrovanih nezaposlenih lica, pa je stopa registrovane nezaposlenosti na kraju 2022. godine iznosila 20,08%, što je u odnosu na godinu ranije smanjenje za 4,65 p.p. Stopa dugoročne nezaposlenosti kao procenat lica nezaposlenih 12 mjeseci i više u ukupnom broju aktivnih stanovnika je smanjenja u odnosu na 2021.g. i iznosi 10,2%, a istovremeno je došlo i do smanjenja učešća mladih do 29. godina u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti sa 23,83% u 2021.g. na 21,7 % u 2022. godini.

U četvrtom kvartalu 2022. godine aktivnog stanovništva u Crnoj Gori bilo je 299,2 hiljade, od kojih 165,6 hiljada ili 55,3% čine muškarci, a 133.6 hiljada ili 44,7% čine žene, dok od ukupnog stanovništva van radne snage, čine žene 119,6 hiljada ili 60,1%, a muškarci 79,5 hiljada ili 39,9%. Od ukupnog broja zaposlenih, 140,4 hiljade ili 54,8% čine muškarci, dok 115,6 hiljada ili 45,2% čine žene, a od ukupnog broja nezaposlenih 25,2 hiljade ili 58,3% čine muškarci, dok 18,0 hiljada ili 41,7% čine žene¹⁴.

OPERATIVNI CILJ 4: Efikasno funkcionisanje tržišta rada

Ovaj cilj definiše mjere i aktivnosti koje se odnose na uspostavljanje efikasnijeg funkcionisanja tržišta rada koje treba da doprinese stvaranju pravednih, transparentnih i predvidljivih uslova rada. Takođe, aktivnosti koje trebaju da omoguće potrebnu fleksibilnost za poslodavce u smislu brzog prilagođavanja ekonomskim promjenama i promjenama na tržištu rada. Jačanje institucija tržišta rada od ključnog je značaja za ostvarivanje ovog cilja. U okviru ovog operativnog cilja definisana su dvije mjere koje se odnose na: usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativnosti rada i balansa porodice i rada i jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada u okviru kojih su bile predviđene 11 aktivnosti. **Realizacija aktivnosti je 55 %.**

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izveštaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje

¹⁴ Izvor: Saopštenje MONSTAT, Anкета o radnoj snazi, IV kvartal 2022 [ARS saopstenje 2022_Q4.pdf \(monstat.org\)](https://monstat.org/ars-saopstenje-2022-q4.pdf)

Indikator učinka 2: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2	Određen napredak	Ograničen napredak	Oganičen napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje
--	------------------	--------------------	-------------------	-------------------	---------------------

Prema Izvještaju za Crnu Goru za 2022. godinu ocjena iz izvještaja je Crna Gora ostvarila određni nivo spremnosti u oblasti socijalne politike i politike zapošljavanja – PP 19. Genaralno tržište rada i dalje ima strukturne nedostatke i u tom smislu treba da reformiše i ojača Zavod za zapošljavanje kako bi se omogućilo da ima ulogu savremene službe za zapošljavanje, osmišljavajući i implementirajući mjere aktivne politike zapošljavanja koje će biti usmjerene ka mladima i ženama, osobama sa invaliditetom, ranjivim licima. Nastaviti sa aktivnostima na uvođenju Programa za mlade. Dalje praćenje revidiranog Zakona o radu i ojačati kadrovsku i institucionalnu strukturu inspekcije rada. U oblasti Slobode kretanja radnika – PP 2 Crna Gora je postigla ograničeni napredak, što je na istom nivou kao i prethodne 2021.g. Naime Crne Gora ima određeni nivo spremnosti u ovoj oblasti i tokom 2022. godine postigla je ograničeni napredak, naročito u oblasti šema socijalnog osiguranja i preporuka za jačanje kapaciteta Zavod za zapošljavanje.

Kratak osvrt na ostala kretanja na tržištu rada tokom 2022. godine

Nakon otvaranja ekonomije u 2021. godini i snažnog zabilježenog rasta od 13%, dinamički ekonomski trendovi u Crnoj Gori su nastavljeni i tokom 2022. godine, uprkos negativnim efektima krize rata u Ukrajini. Ubrzana i jaka tražnja, veća poreska disciplina i primjena elektronske fiskalizacije, podržali su visoki rast za prvih pola godine 2022.g. i povoljne makroekonomske trendove. Prema preliminarnim podacima Monstata, realni rast crnogorske ekonomije za četiri kvartala 2022. godine iznosio je 6,6 %, pri čemu je ekonomska aktivnost porasla sa 7,2% u prvom kvartalu, dok je u drugom kvartalu godine ostvaren rast od 12,7%, koji je ujedno bio najveći u Evropi. U trećem kvartalu, ostvaren je realni rast od 3,2% dok je u četvrtom kvartalu zabilježen rast od 3,3%¹⁵. Istovremeno, došlo je do značajnog oporavka tržišta rada tokom 2022. godine, kao rezultat oporavka tražnje i ekonomskih aktivnosti. Od 1. januara 2022. godine otpočela je i primjena nižeg poreskog opterećenja na rad. Tako je opšta stopa zaposlenosti u kontinuitetu rasla tokom prva tri kvartala 2022. godine i dostigla nivo od 52,3% u trećem kvartalu, dok je u četvrtom kvartalu zabilježila smanjenje i iznosila je 51,2%. Stopa nezaposlenosti takođe se u kontinuitetu smanjivala za prva tri kvartala i to sa 16,8% u prvom kvartalu, na 13% u trećem kvartalu 2022. godine, dok u četvrtom kvartalu bilježi rast na 14,5%¹⁶.

2022	Stopa realnog rasta BDP-a	Stopa zaposlenosti 15+	Stopa nezaposlenosti 15+
I kvartal	7,2%	46,8%	16,8%
II kvartal	12,7%	50,7%	14,6%
III kvartal	3,2%	52,3%	13,0%

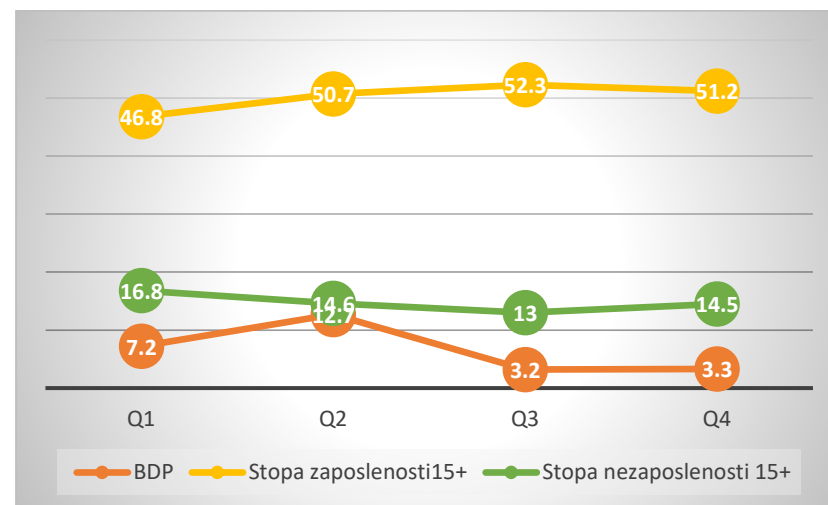
¹⁵ [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](#)

¹⁶ [Uprava za statistiku Crne Gore - MONSTAT](#)

IV kvartal	3,3%	51,2%	14,5%
------------	------	-------	-------

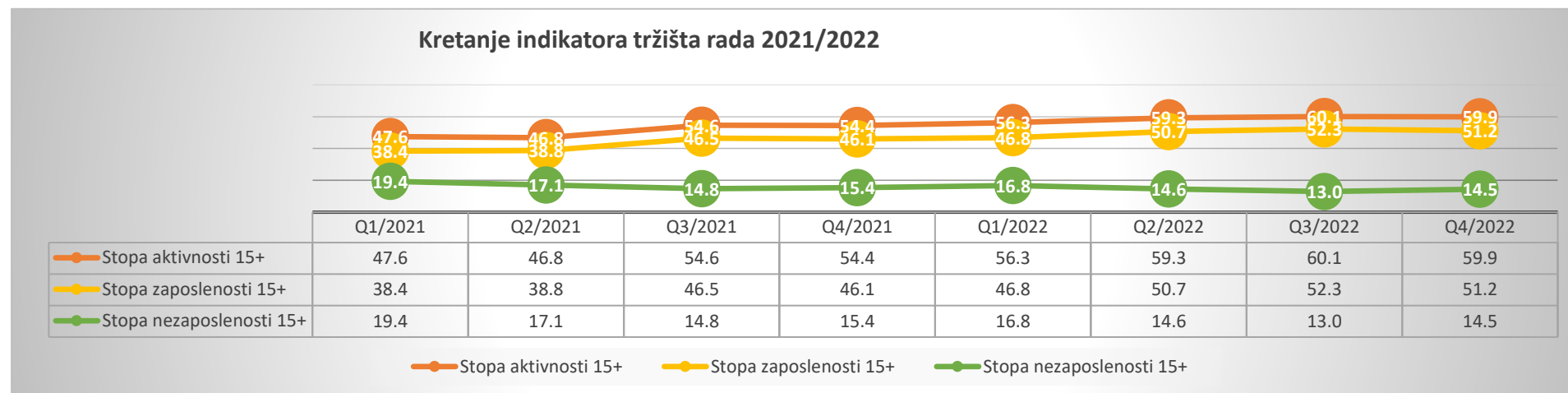
Tabela:1

Tabela:2

Izvor: Monstat

Kretanje indikatora tržišta rada tokom 2021. i 2022. godine:

Izvor: Monstat

Podaci za 2022.g. ukazuju na nastavak pozitivnoga trenda na tržištu rada, koji je započeo sredinom 2021. godine, nakon negativnih efekata prouzrokovanih zdravstvenom - covid krizom. Tako je stopa aktivnosti radne snage sa 56,3% u prvom kvartalu, dostigla nivo od 60,1% u trećem kvartalu 2022.g, što je u odnosu na isti kvartal prethodne godine povećanje za 5,5 p.p. U četvrtom kvartalu došlo je do blagog smanjenja stope aktivnosti na 59,9%, odnosno za 0,2 p.p.u odnosu na prethodni kvartal. Povećanje aktivnosti pratilo je i povećanje zaposlenosti pa je stopa zaposlenosti dostigla nivo od 52,3% u trećem kvartalu 2022.g. što je za 5,8 p.p u odnosu na isti kvartal prethodne godine. U četvrtom kvartalu smanjena je na 51,2% odnosno za 1,1 p.p u odnosu na prethodni kvartal, ali je u odnosu na četvrti kvartal 2021. godine veća za 5,1 p.p. Istovremeno stopa nezaposlenosti se smanjila sa na 16,8% u prvom kvartalu na 13,0% u trećem kvartalu 2022.g., da bi se u četvrtom kvartalu povećala na 14,5% što je u odnosu na četvrti kvartal 2021. godine manje za 0,9 p.p.

Indikatori tržišta rada sa regionalnog aspekta (%)¹⁷:

¹⁷ Podaci su uzeti iz Ankete o radnoj snazi za III kvartal, imajući u vidu da najbolje održavaju sezonski karakter privrede u Crnoj Gori

15+	Crna Gora		Primorski region		Središnji region		Sjeverni region	
	Q3/2021	Q3/2022	Q3/2021	Q3/2022	Q3/2021	Q3/2022	Q3/2021	Q3/2022
Stopa aktivnosti	54,6	60,1	53,4	66,0	60,0	64,7	46,8	47,7
Stopa zaposlenosti	46,5	52,3	51,3	65,3	53,3	58,0	31,3	32,0
Stopa nezaposlenosti	14,8	13,0	4,0	11,1	10,3	33,0	32,9

Izvor: Monstat

I kod indikatora tržišta rada sa regionalnog aspekta došlo je do pozitivnih trendova, ali sa još uvijek manjim u Sjevernom regionu Crne Gore. Odstupanja od prosjeka na nivou Crne Gore i dalje su vidljiva u Sjevernom region, gdje je stopa aktivnosti na nivou od 47,7%, stopa zaposlenosti 32,0%, a stopa nezaposlenosti na nivou od 32,9%.

Indikatori tržišta rada po polu:

15+		Q1/2021	Q1/2022	Q2/2021	Q2/2022	Q3/2021	Q3/2022	Q4/2021	Q4/2022
Stopa aktivnosti	muškarci	53,5	63,0	53,7	66,2	62,6	67,3	60,9	67,4
	žene	41,9	49,9	40,3	52,8	47,0	53,2	48,3	52,6
Stopa zaposlenosti	muškarci	43,2	51,7	44,3	55,2	52,4	57,1	51,3	57,1
	žene	33,8	42,2	33,5	46,4	41,0	47,7	41,1	45,5
Stopa nezaposlenosti	muškarci	19,3	18,0	17,5	16,7	16,3	15,1	15,8	15,2
	žene	19,5	15,3	16,7	12,1	12,9	10,5	14,9	13,5

Izvor: Monstat

I pored afirmativnih mjera koje se preduzimaju u cilju većeg učešća žena na tržištu rada i vidljivih pozitivnih trendova, podaci ukazuju na još uvijek nedovoljno učešće žena na tržištu rada. Stopa aktivnosti žena iznosila je u prosjeku za 2022.g. 52,1% (muškarci 65,9%), stopa zaposlenosti žena 45,4% (muškarci 55,3), dok je stopa nezaposlenosti žena na nivou od 12,8% (muškarci 16,2%).

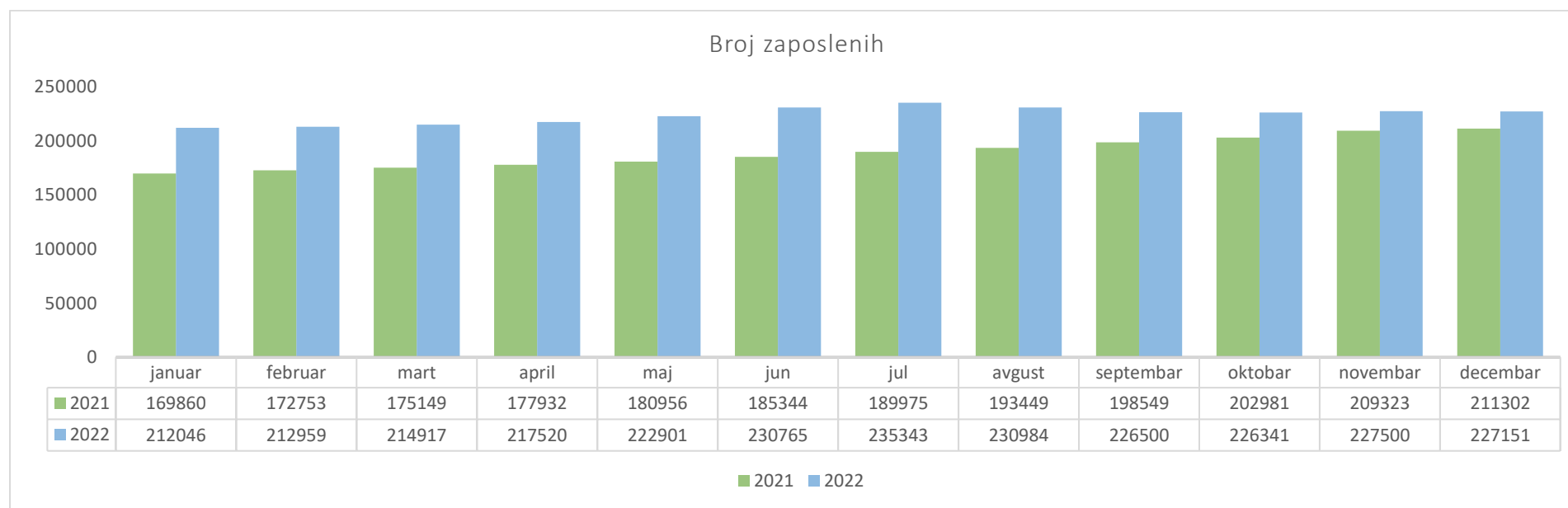
Indikatori tržišta rada za mlade 15-29 (%):

Mladi 15-29	Q1/2021	Q1/2022	Q2/2021	Q2/2022	Q3/2021	Q3/2022	Q4/2021	Q4/2022
Stopa aktivnosti	39,2	52,4	39,1	55,2	51,0	57,1	48,5	55,0
Stopa zaposlenosti	24,2	36,3	25,2	41,8	36,2	45,6	34,6	39,9
Stopa nezaposlenosti	38,4	30,6	35,5	24,2	29,1	20,1	28,7	27,5

Izvor: Monstat

I kod ove ciljne grupe vidljivi su pozitivni trendovi na tržištu rada u odnosu na prethodnu godinu. Stopa aktivnosti mladih je porasla sa 51,0% u trećem kvartalu prethodne godine na 57,1 % u trećem kvartalu 2022.g. U četvrtom kvartalu smanjena je na 55,0% što je za 6,5 p.p. više u odnosu na četvrti kvartal prethodne godine. Stopa zaposlenosti je porasla sa 36,3% u prvom kvartalu na 45,6% u trećem kvartalu 2022. godine, da bi u četvrtom kvartalu zabilježila pad na 39,9% ali je to za 5,3 p.p. veća u odnosu na četvrti kvartal 2021. godine. Stopa nezaposlenosti mladih je smanjena sa 30,6% prvom kvartalu 2022.godine na 20,1% u trećem kvartalu da bi u četvrtom kvartalu ponovo dostigla nivo od 27,5% što je manje u odnosu na četvrti kvartal 2021.godine za 1,2p.p.

Administrativni podaci o zaposlenosti:

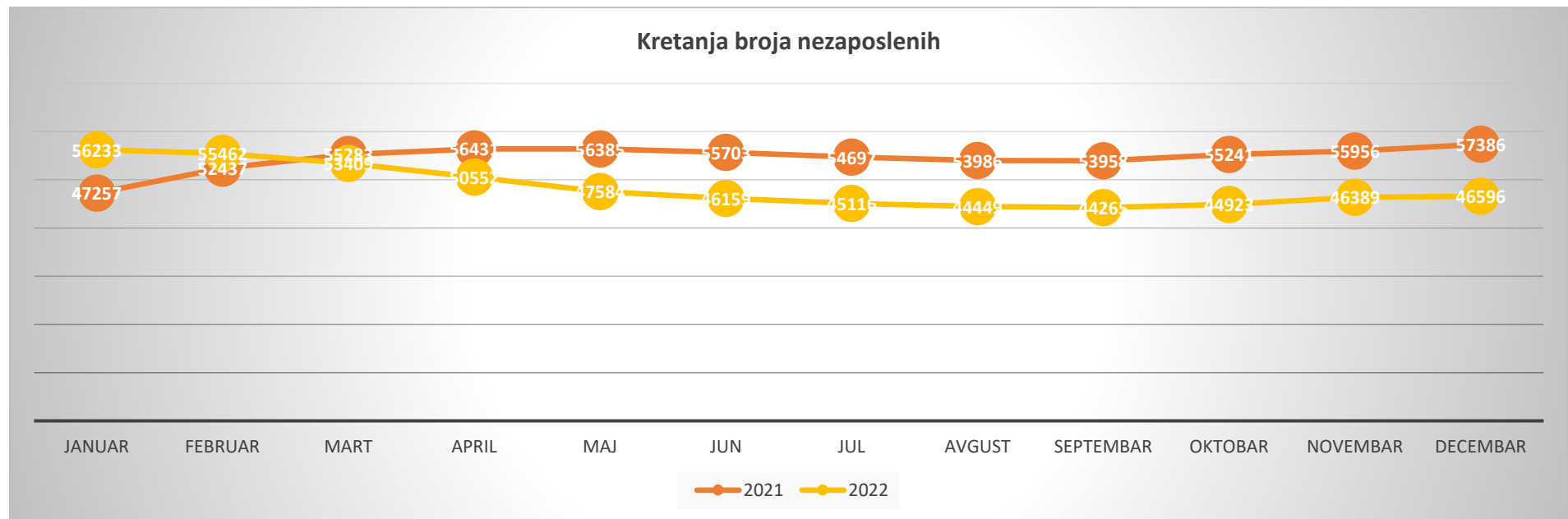
Izvor: Monstat

Trend rasta registrovane zaposlenosti se nastavio i tokom 2022. godine. U odnosu na decembar 2021.g. kada je broj zaposlenih iznosio 211.302, u decembru 2022. godine, broj zaposlenih je bio 227.161. Prosječan broj zaposlenih u 2022. godini veći je za 18,4% u odnosu na prosjek iz 2021.g.

Rast zaposlenosti je ostvaren kod svih djelatnosti, ali se najveći prosječan rast zaposlenosti bilježi se kod djelatnosti: administrativne i pomoćne uslužne djelatnosti 46,7%, usluge smještaja i ishrane 41,7% informisanje i komunikacije 36,0%, poslovanje sa nekretninama 28,8%, građevinarstvo 22,9%, stručne, naučne i tehničke

djelatnosti 22,7... , odnosno kod onih djelatnosti koje su bile I najviše pogođene pandemijom COVID 19, dok je prosječan rast zaposlenosti kod ostalih djelatnosti nešto niži u odnosu na navedene djelatnosti.

Administrativni podaci o nezaposlenosti:

Izvor: <https://www.zzzcg.me/statistika/>

Administrativni podaci o nezaposlenosti ukazuju na trend smanjenja broja registrovanih nezaposlenih lica tokom 2022. godine. Trend smanjenja broja nezaposlenih zadržao se do septembra, kada je broj nezaposlenih bio 44.265, kada je nakon završetka ljetnje turističke sezone ponovo došlo do prijavljivanja u evidenciju nezaposlenih lica i ponovnog rasta administrativne nezaposlenosti, ali sa manjim trendom rasta u odnosu na prethodnu godinu. Na kraju 2022. godine

broj nezaposlenih lica bio je 46.596, što je smanjenje za 18,8% u odnosu na isti period prethodne godine, a što je na nivou od 82,8 % u odnosu na januar 2022. godine.

Stopa registrovane nezaposlenosti (posmatrana kao odnos broja registrovanih nezaposlenih lica i aktivnog stanovništva) na kraju 2022. godine iznosila je 20,08%, dok je na kraju 2021. godine iznosila 24,73%.

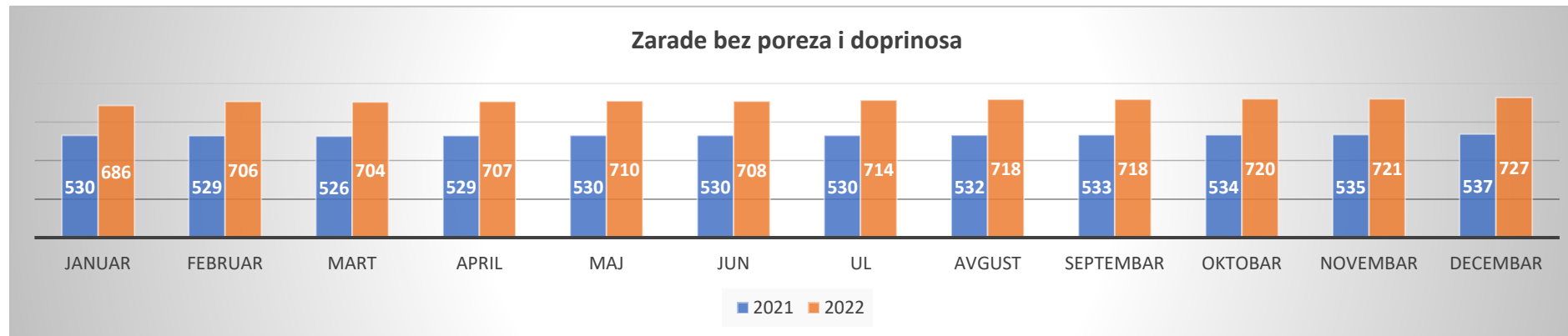
Učešće žena u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti je na kraju decembra 2022. godine bilo 57,64%, što je smanjenje u odnosu na isti period prethodne godine kada je to učešće iznosilo 60,16%. Trend smanjenja broja registrovanih nezaposlenih lica – žena tokom 2022. godine, generalno je pratilo trend kretanja ukupne registrovane nezaposlenosti. **Učešće mladih 15-29** u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti je na kraju decembra 2022. godine je bilo 21,71 % što je manje u odnosu na prethodnu godinu kada je učešće bilo 23,83% (10.132:13.679).

Broj lica sa invaliditetom na evidenciji nezaposlenih nezaposlenih na kraju 2022. godine bio je 9.864 10.934 od čega je 6.755 ili 61,78% žena.(2020.g. -10.970).

Učešće dugoročno nezaposlenih lica u ukupnoj registrovanoj nezaposlenosti u 2022.g, je iznosili 57,49%.

Oglašavanje slobodnih radnih mjesta tok 2022.g. je bilo na nivou od 27.997 kroz 17.818 prijava o slobodnom radnom mjestu. U odnosu na godinu ranije prijavljeno je 16,08% više slobodnih radnih mjesta.

Kretanje zarada

Uslijed poreske reforme koja se primjenjuje od 1. Januara 2022.g. i povećanja minimalne zarade, na nivou 2022. godine prosječna bruto zarada iznosila je 883 eura, dok je prosječna neto zarada iznosila 712 eura. Na nivou 2021. godine prosječna bruto zarada iznosila je 793,00 € dok je prosječna neto zarada iznosila 532

€. Ako se ima u vidu da su potrošačke cijene u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu zabilježile rast od 13,0%, proizilazi da su realne zarade za isti period zabilježile rast od 18,4 %.¹⁸

III TABELA O REALIZACIJI AKTIVNOSTI IZ AKCIONOG PLANA ZAPOŠLJAVANJA ZA 2022. GODINU

STRATEŠKI CILJ

Stabilan i održiv rast zaposlenosti, zasnovan na jednakim mogućnostima pristupu tržištu rada, dostojanstvenom radu, daljem razvoju znanja i vještina i većoj socijalnoj uključenosti.

OPERATIVNI CILJ 1 :Ostvarivanje rasta zaposlenosti, ulaganja u kvalitetna i sigurna radna mjesta, kroz unapređenje poslovnog ambijenta

Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost u 2023	Ciljna vrijednost u 2025
Indikator učinka 1	176.693	188.964	223.744	210.000	235.000
Povećanje registrovane zaposlenosti					
Indikator učinka 2	222,00	450,00	450,00	450,00	450,00

¹⁸ https://monstat.org/uploads/files/zarade/2022/12/RAD_CG_Decembar_2022.pdf

Povećanje minimalne zarade						
Indikator učinka 3	39%	20,4%	20,4%	20,4%	20,4%	
Smanjenje opterećenja troškova rada						
Indikator učinka 4	2	17	16	20	40	
Povećanje broja registrovanih kolektivnih ugovora kod poslodavaca						

Mjera 1.1. Stimulisanje kreiranja radnih mjesta unapređenjem poslovnog okruženja, sa akcentom na reformu opozivanja rada										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
					AAA					

1.1.1. Aktivnosti na realizaciji Programa „Evropa sad“	Sprovedena reforma zakonskih rješenja <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeća institucija: MF	IV kvartal 2021	I kvartal 2022			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			Napomena: Ovdje se mislilo na zakonska rješenja koja su se odnosila na konkretno povećanje minimalne zarade i smanjenje troškova rada.
1.1.2. Aktivnosti na izmjeni zakonskih rješenja u cilju povećanja minimalne zarade	Povećana minimalna zarada <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeća Institucija: MF, MRSS	IV kvartal 2021	I kvartal 2022			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
Mjera 1.2. Podrška razvoju privrede i preduzetništva										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Nadležne institucije	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

1.2.1. Realizacija Programa podrške razvoju preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita za podršku razvoja preduzetništva <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 1. 5 kredita po osnovu namjenske kreditne linije u saradnji sa Ministarstvom ekonomskog razvoja i turizma 2. 213 kredita po osnovu seta kreditnih linija namijenjenih razvoju preduzetništva	Vodeća institucija: IRF	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			120.000.000,00 €	1. 133.000 € 2. 15.913,65€	Budžet IRF i sredstva međunarodnih institucija	
1.2.2. Realizacija Programa kreditiranja početnika u biznisu	Broj dodijeljenih kredita za početnike u biznisu <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 29 kredita po osnovu namjenske kreditne linije	Vodeća institucija: IRF	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Sredstva su projektovana u okviru sredstava predviđenih kroz aktivnost 1.2.1	1.662.250€		
1.2.3. Realizacija Programa kreditiranja visokoškolaca	Broj dodijeljenih kredita visokoškolcima <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 2 kredita	Vodeća institucija: IRF	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Sredstva su projektovana u okviru sredstava predviđenih kroz aktivnost 1.2.1	70.000 €		Kako je finansijska podrška visokoškolcima obezbijedena kroz namjenske kreditne

										linije, ali i kroz set ostalih kreditnih linija koje IRF nudi, model podrške koji pruža namjenska kreditna linija za visokoškolce će biti dio postojećih programa podrške
1.2.4. Razvojni krediti za mikro, mali i srednji biznis	Broj dodijeljenih kredita za mikro, mali i srednji biznis <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 38 kredita po osnovu 2 namjenske kreditne linije	Vodeća institucija: IRF	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		Sredstva su projektovana u okviru sredstava predviđenih kroz aktivnost 1.2.1	2.025.500€			
1.2.5. Implementacija programa: Zapošljavanje visokokvalifikovanih lica kroz inovativne programe	Broj novih zapošljavanja kroz inovativne programe <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 42	Vodeća institucija: MNTR	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		150.000,00 €	139.912,61 €	Nacionalni budžet (MNTR) 113.660,00 € Privatni sektor: 26.252,61 €		

1.2.6. Implementacija Programa za unapređenje konkurentnosti privrede	Broj dodijeljenih aplikacija <u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> 353	Vodeća institucija: MERT	I kvartal 2022	VI kvartal 2021			5.000.000,00 €	3.230.717,98 €	Nacionalni budžet MERT	
1.2.7. Implementacija Programa grantova za samozapošljavanje (nastavak realizacije iz prethodne godine)	Broj novih zapošljavanja i broj novoosnovanih preduze <u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> 158 grantova za samozapošljavanje (nastavak realizacije iz prethodne godine)	Vodeće institucije: ZZZCG	I kvartal 2022	II kvartal 2022			235.922,60 €	191.843,05 €	IPA II SOPES 2015-2017	/
1.2.8. Razvoj preduzetništva kroz podršku različitim ciljnim grupama realizacijom edukativnih aktivnosti	Broj održanih edukativnih aktivnosti <u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> Privredna komora Crne Gore je u periodu od januara do decembra 2022. godine organizovala 94 edukativne aktivnosti.	Vodeća institucija: PKCG	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			-	5.000,00 €	Budžet PKCG	
1.2.9. Podrška kroz novouspostavljanje	Broj dodijeljenih kredita	Vodeća institucija: MERT	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		Urađena Mapa puta za uspostavljanje	Sredstva će se utvrditi naknadno		Nacionalni budžet MFSS	Na sastancima je zaključeno da je potrebno

eni Kreditno-garantni fond	Ostvarena vrijednost 2022:/					nje Kreditno-garantnog fonda CG uključuje i nacrt Zakona o KGF. Nacrt Zakona je ponovo poslat na mišljenje privrednim udruženjima i ostalim zainteresovanim stranama.				dotatno razmotriti potrebu osnivanja KGF kao nezavisne institucije, uz sagledavanje mogućnosti njegovog uspostavljanja u okviru IRF-a, imajući u vidu činjenicu da je Zakon o IRF-u već predviđao izdavanje garancija od strane IRF-a
1.2.10. Podrška razvoju inovacijama u privredi kroz aktivnosti Fonda za inovacije	Broj novozaposlenih visokokvalifikovanih lica kroz odobrene projekte Ostvarena vrijednost 2022: (Kroz šemu kolaborativnih grantova, koja je ugovorena u decembru 2022. godine, za period 2023-2024m odobreno: 2 nova zapošljavanja i subvencionirane zarade)	Vodeća institucija: Fond za inovacije Crne Gore	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			750.000,00 €	Sredstva su ugovorena krajem 2022. godine, biće realizovana u periodu 2023-2024	Nacionalni budžet MER (MNTR)	

Mjera 1.3. Obezbjedivanje veće zaposlenosti i kvalitetnijih i sigurnijih radnih mjesta, sa posebnim fokusom na Sjeverni region										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.3.1. Podrška u izradi Strateških planova razvoja jedinica lokalne samouprave	Broj usvojenih Strateških planova razvoja Ostvarena vrijednost u 2022: / Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (MERT) je u toku 2022. Godine dala mišljenje na 1 dostavljeni Strateški plan razvoja opštine. U skladu sa Zakonom o regionalnom razvoju, obaveza MERT-a je da izda mišljenje na pripremljeni Strateški plan razvoja, dok isti, nakon dobijanja mišljenja od strane ministarstva usvaja skupština opštine.	Vodeća institucija: MERT u saradnji sa JLS	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		IV kvartal 2023.godine	10.000,00 €	-	UNDP	Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma će i u narednom periodu nastaviti da JLS pruža podršku u procesu izrade Strateških planova razvoja.
1.3.2. Unapređenje uslova za razvoj	Statistika očuvanih i kreiranih radnih mjesta	Vodeća institucija:	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Sredstva su planirana u okviru			Uslijed izazova u

postojećeg biznisa u Sjevernom regionu	Ostvarena vrijednost 2022: 8504 očuvanih i novih radnih mjesta	IRF					sredstava predviđenih kroz aktivnost 1.2.1			statističkom praćenju podj ele očuvanih radnih mjesta prema regionu navedena informacija se odnosi na cijelu državu.
1.3.3. Podrška zapošljavanju u manje razvijenim opštinama u CG okviru Poziva za dodjelu bespovratnih sredstava „Podrška zapošljavanju u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori“	Periodični i finalni izvještaji o napretku implementacije projekta Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: MRSS	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		II kvartal 2023. godine, zbog poštovanja procedura koje nalažu da se finalni izvještaj dostavi za početak naredne godine	2.758.823,5 3 €	2.758.823,53 €	IPA (SOPEES 2015-2017) Budžer u okviru poziva za dodjelu bespovratni h sredstava „Podrška zapošljavanj u u manje razvijenim opštinama u Crnoj Gori“	
Mjera 1.4. Podsticanje formalizacije neformalne zaposlenosti										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početk a	Planiran i datum završetk a	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovaraj uće	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

						obrazložen je)				
1.4.1 Sprovedenje novog istraživanja o obimu i strukturi neformalne ekonomije	Sprovedeno istraživanje <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeća institucija: MF	III kvartal 2022	IV kvartal 2022			70.000,00 €		Nacionalni budžet MFSS	
1.4.2 Revizija Radne grupe, kao i imenovanje radnih timova po oblastima koji će na operativnom nivou pratiti realizaciju i izvještavati o sprovođenju mjera na suzbijanju sive ekonomije.	Donešeno revidirano rješenje <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeća institucija: MF	I kvartal/ 2022	II kvartal/ 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
Mjera1.5: Implementacija strategija zapošljavanja lokalnih										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

						obrazložen je)				
1.5.1 Praćenje realizacije lokalnih strategija zapošljavanja i akcionih planova zapošljavanja	Izveštaj za 21 akcioni plan zapošljavanja Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeće institucije: LPZ, MRSS	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
1.5.2 Sprovedenje novih programa aktivne politike zapošljavanja na lokalnom nivou	Sproveden 1 novi program aktivne politike Ostvarena vrijednost 2022: /	LPZ, MRSS	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022			30.000,00 €		Budžet JLS	
1.5.3 Saradnja u pripremi novih lokalnih inicijativa i projekata u oblasti zapošljavanja	Uspostavljena saradnja u pripremi 1 projekta/inicijative Ostvarena vrijednost 2022: Sproveden javni poziv u okviru Grant šeme: Razvoj socijalnih usluga kroz koji će se podržati finansijski razvoj lokalnih partnerstava u optinama u kojima nije uspostavljeno lokalno partnerstvo	LPZ/MRSS	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		Imajući u vidu procedure koje se moraju ispoštovati za EU fondove, dinamika za realizaciju ovih aktivnosti je bila uslovljena			AD 2020	Nastavak saradnje kroz implementaciju aktivnosti kroz Grant šeme

						poštovanju istih				
1.5.4 Jačanje kapaciteta lokalnih partnerstava za zapošljavanje (u odabranim opštinama)	Izrađeno 5 lokalnih Akcionih planova zapošljavanja za 2022. godinu Ostvarena vrijednost u 2022: Realizovano u Baru, Kotoru I Herceg Novom. Obuka sprovedena I u Ulcinju.	MOR	I kvartal/ 2022	II kvartal/ 2022			25.000,00 €		MOR Fond za dobro upravljanje Vlade Ujedinjenog Kraljevstva	

Mjera 1.6. Ojačana konsultativna uloga Socijalnog savjeta i unaprijeđenje kapaciteta učesnika u tripartitnom dijalogu u domenu politike zapošljavanja i tržišta rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planiran i datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
1.6.1 Učešće socijalnih partnera u pripremi akata iz oblasti rada i zapošljavanja	Broj akata u čijoj su izradi učestvovali predstavnici socijalnih partnera Ostvarena vrijednost 2022: 4 akta -Zakon o radu; -Opšti kolektivni ugovor; -Zakon o posredovanju pri zapošljavanju I pravima za vrijeme nezaposlenosti; -Plan implementacije garancije za mlade	Vodeće institucije: MRSS	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.		Predstavnici socijalnih partnera su članovi Radne grupe za izradu navedenih dokumenata čija je izrada još u toku	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			Aktivnost realizovati u kontinuitetu

						(ova aktivnost se realizuje u kontinuitetu)				
1.6.2 Održavanje radionica, seminara, okruglih stolova u cilju poboljšanja tehničkih kapaciteta učesnika u socijalnom dijalogu	<p>Broj održanih radionica, seminara, okruglih stolova</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022: U 2022. godini održano je četiri online kursa/radionica/okruglih stilova u saradnji sa socijalnim partnerima. U martu je održan Online kurs na temu Priprema i implementacija ugovora na određeno i rada na daljinu. Usljed pandemije korona virusa javila se potreba za dodatnim definisanjem rada na daljinu, rada od kuće ali i pojave digitalnih nomada kao nove vrste načina rada. U tom kontekstu održana je i dvodnevna radionica na temu Izmjena i dopuna Zakona o radu u cilju boljeg definisanja novih vidova rada: rada na daljinu i digitalnih nomada.</p>	Vodeća institucija: Socijalni savjet	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			15.000,00 €	16.200,00€	Budžet MOR	

	<p>U julu je održana ii radionica u okviru MAP16 projekt za validaciju izvještaja Brze procjene u dječijem prosjačenju.</p> <p>U novembru je održan odkrugli sto radi prezentacije studija za unapređenje institucioalnog okvira zaštite i zdravlja na radu.</p>								
<p>1.6.3</p> <p>Jačanje uloge sindikata za djelotvornije industrijske odnose, kao i jačanje sinergije između svih vidova sindikalnog organizovanja</p>	<p>Broj održanih edukacija</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022:</p> <p>13.09.2022 god. u Kotoru u organizaciji NVO AER (Asocijacija za edukaciju i razvoj) a pod pokroviteljstvom Sindikata uprave i pravosuđa CG održan je edukativni seminar na temu „Pisanje i realizacija projekata“.</p> <p>U decembru 2022 godine Evropska omladinska fondacija Savjeta Evrope podržala je projekat „Glas mladih je glas budućnosti“, koji će realizovati AER zajedno sa partnerima iz Srbije, Makedonije, BIH,</p>	<p>Vodeća institucija:</p> <p>SSCG, granski sindikati</p>	I kvartal 2022	IV kvartal 2022				<p>Budžet SSCG i granskih sindikata</p> <p>Sindikat uprave i pravosuđa CG</p> <p>Evropska omladinska fondacija Savjeta Evrope</p>	

	Republike Srpske i Slovenije									
1.6.4	Broj održanih edukativnih aktivnosti	Vodeća institucija: PKCG	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.				600,00 €	Budžet PKCG	
Edukacija članica PKCG o radnom zakonodavstvu	Ostvarena vrijednost 2022: Organizovana su tri seminara									
OPERATIVNI CILJ 2:										
Kreiranje znanja i kompetencija za tržište rada u digitalno doba										
Indikator učinka	Početna vrijednost u 2020	Ostvarena vrijednost 2021	Ostvarena vrijednost 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025					
Indikator učinka 1 %učešća odraslih (25-64) u cjeloživotnom učenju	2,7%	5,2%	3,0% ¹⁹	5%	7,5%					
Indikator učinka 2 Povećanje učešća pojedinca koji imaju osnovne ili iznad osnovnih sveukupnih digitalnih veština, za populaciju 16-74	Ž-42% M-54%	Ž-45,73% M-48,47%	²⁰	Povećano učešće za 20%	Povećano učešće za 40%					
Mjera 2.1. Obezbjedivanje informatičkog obrazovanja i obuke za digitalnu ekonomiju za sve										

¹⁹ Podatak predstavlja prosjek na nivou tri kvartala 2022. Godine – Izvor ARS-Monstat

²⁰ Posljednji poznati podatak je za 2021.g., pa je iz tih razloga prikazan u tabeli ostvarene vrijednosti za 2021.g.:

Izvor: <https://ec.europa.eu/eurostat>

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.1.1 Analiza postojećih obrazovnih programa za osnovnu i srednju školu u dijelu zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija	Izveštaj o Analizi postojećih obrazovnih programa za osnovnu i srednju školu u dijelu zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeće institucije: MP,CSO,ZZŠ	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			2.000,00 €		Nacionalni budžet MP	Analiza programa za osnovnu i srednju školu u dijelu informaciono-komunikacionih tehnologija; Urađena i analiza nastavnog kadra koji realizuje nastavne predmete Informatika sa tehnikom i Informatika
2.1.2 Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za osnovnu školu u cilju unapređenja digitalnih	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za osnovnu školu <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	MP, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	III kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		2023.godina	1.500,00 €		Nacionalni Budžet MP	Rađena je od strane Unicef-a sveobuhvatna analiza obrazovnog sistema. Preporuke iz Analize su u smjeru cjelovitog

kompetencija učenika										sagledavanja nastavnih planova, ne da se pojedinačno mijenjaju programi predmeta. Zbog toga aktivnost nije realizovana.
2.1.3 Izmjena nastavnog plana/predmetnog programa za srednju školu (gimnaziju) u cilju unapređenja digitalnih kompetencija učenika	Izmijenjen nastavni plan/predmetni program za srednju školu <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	MP, ZZŠ, Nacionalni savjet za obrazovanje	III kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		2023. godina	1.500,00 €		Nacionalni budžet MP	Rađena je od strane Unicef-a sveobuhvatna analiza obrazovnog sistema. Preporuke iz Analize su u smjeru cjelovitog sagledavanja nastavnih planova, ne da se pojedinačno mijenjaju programi predmeta. Zbog toga aktivnost nije realizovana
Mjera 2.2. Unaprjeđenje kvaliteta stručnog i visokog obrazovanja kroz unaprjeđenje praktične nastave u cilju povećanja zapošljivosti										

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
2.2.1 Analiza postojećih kvalifikacija od strane sektorskih komisija radi utvrđivanja potrebe za njihovim osavremenjavanjem i/ili razvojem novih, uključujući rezultate analize tržišta rada	Preporuke nadležnim institucijama i ustanovama o potrebama tržišta rada, nedostajućim vještinama i kvalifikacijama Ostvarena vrijednost 2022: Privredna komora Crna Gora intenzivno surađuje sa Centrom za stručno obrazovanje u procesu izrade standarda zanimanja. Za dvanaest mjeseci 2022. godine pregledano i dato mišljenje na 49 nacrti standarda zanimanja, kao i 26 obrazovnih programa	Vodeća institucija: MP/ CSO, Savjet za kvalifikacije, sektorke komisije, visokoškolske ustanove/PKC G	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			U skladu sa preporukama urađeno 47 standarda zanimanja iz različitih sektora, 32 standarda stručnih kvalifikacija, 8 standarda kvalifikacija nivoa kao i revizija određenog broja standarda kvalifikacija
2.2.2 Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacija u	Urađeno 36 standarda zanimanja u planiranim oblastima Ostvarena vrijednost 2022:	Vodeća institucija: CSO/ Savjet za kvalifikacije, sektorske komisije, obrazovne	I kvartal 2022	IV kvartal 2022.		25.000,00	Nacionalni budžet CSO			

<p>skladu sa potrebama tržišta rada, a u skladu sa principima i u oblastima, prepoznatim Strategiji pametne specijalizacije</p>	<p>U skladu sa potrebama tržišta rada i prethodno utvrđenim planom, urađeno je i usvojeno 47 standarda zanimanja i 33 standarda kvalifikacija</p> <p>-</p> <p>Od ukupnog broja urađenih i usvojenih standarda zanimanja i standarda kvalifikacija, urađeno je 28 standarda zanimanja i 21 standard kvalifikacije u kojima se prepoznaju principi i oblasti Strategije pametne specijalizacije i to: 7 standarda zanimanja u kojima se prepoznaju principi iz prioritetne oblasti Održiva poljoprivreda i lanac vrijednosti hrane, 7 standarda zanimanja i 7 standarda kvalifikacija u kojima se prepoznaju principi iz prioritetne oblasti Energija i održiva životna sredina, 4 standarda zanimanja i 4 standarda kvalifikacija u kojima se prepoznaju principi iz prioritetne oblasti: Održivi i zdravstveni turizam, 10 standarda zanimanja i 10 standarda kvalifikacija u</p>	<p>ustanove, udruženja poslodavaca</p>								
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

	kojima se prepoznaju principi iz prioritetne oblasti Informatično-komunikacione tehnologije								
2.2.3 Modernizovati obrazovne programe stručnog obrazovanja nivoa III IV, u skladu sa urađenim standardima zanimanja	Urađeno najmanje 10 standarda stručnih kvalifikacija, najmanje 3 standarda kvalifikacija nivoa, najmanje 3 obrazovna programa iz prioritetnih oblasti Ostvarena vrijednost 2022: Urađeno je 33 standarda stručnih kvalifikacija, 10 standarda kvalifikacija nivoa obrazovanja i 10 modularizovanih obrazovnih programa	Vodeća institucija: CSO/ Nacionalni savjet za obrazovanje, obrazovne ustanove, udruženja poslodavaca	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			40.000,00 €		Nacionalni budžet CSO
2.2.4 Realizacija programa profesionalne orijentacije za karijerne timove u osnovnim i srednjim školama	Uključeno u program profesionalne orijentacije najmanje 30 osnovnih i srednjih škola Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: MP, CSO, škole	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		Nije realizovano
2.2.5 Obuke nastavnika praktične nastave,	Obučeno najmanje 100 nastavnika praktične nastave, organizatora praktičnog obrazovanja i instruktora praktičnog	Vodeća institucija: CSO, škole	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju		

organizatora praktičnog obrazovanja i instruktora praktičnog obrazovanja	obrazovanja na godišnjem nivou Ostvarena vrijednost 2022: Realizovana obuka za 109 nastavnika. Nema trenutno podatak koliki je broj nastavnika iz navedene ciljne grupe.						ove aktivnosti			
2.2.6 Godišnja analiza o edukativnim aktivnostima, sa evaluacijom aktivnosti i preporukama za unapređenje	Urađena analiza na Ostvarena vrijednost 2022: Urađena Godišnja analiza o edukativnim aktivnostima, sa evaluacijom aktivnosti i preporukama za unapređenje	Vodeća institucija: PKCG	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti		Budžet PKCG	
2.2.7 Realizacija istraživanja zapošljivosti učenika koji su se obrazovali u dualnom obliku obrazovanja	Pripremljena aplikacija koja omogućava praćenje učenika nakon završetla obrazovanja Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: MP, MOR, CSO, ZZZCG	III kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		2023-2024	29.000,00 €		MOR	Biće realizovano u okviru Strategije digitalizacije obrazovnog sistema
Mjera 2.3. Promovisanje pristupa i učešća odraslih u cjeloživotnom učenju										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za	Datum početka	Planiran i datum	Status realizacije	Novi rok za realizaciju	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni

		spvođenje aktivnosti		završetk a	AAA	(uz odgovaraj uće obrazložen je)				period spvođenja
2.3.1 Aktivnosti na donošenju standarda zanimanja	Broj donijetih standarda zanimanja Ostvarena vrijednost 2022: Broj donijetih standard zanimanja: 47 standarda zanimanja	Vodeće institucije: MRSS, Savjet za kvalifikacije	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
2.3.2 Aktivnosti na Izrada standarda zanimanja i standarda kvalifikacije i programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija	Broj izrađenih novih standarda zanimanja, standarda kvalifikacije i programa obrazovanja za sticanje stručnih kvalifikacija Ostvarena vrijednost 2022: Urađeno je i usvojeno 40 standarda zanimanja i 33 standarda stručnih kvalifikacija Urađeni su programi obrazovanja za sticanje stručne kvalifikacije: Serviser računara; Pomoćnik krojača tekstilnih odjevnih predmeta; Pomoćnik konfektionara;	Vodeća institucija: CSO, Savjet za kvalifikacije	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			57.100,00 €		Nacionalni budžet CSO	

	<p>Konfektionar; Proizvođač prehrambenih proizvoda animalnog porijekla; Proizvođač prehrambenih proizvoda biljnog porijekla; Pomoćnik proizvođač prehrambenih proizvoda; Mehaničar sistema iz obnovljivih izvora energije</p> <p>Pripremljeno je 9 programa obrazovanja za potrebe Filmskog centra Crne Gore za sticanje ključnih vještina za obavljanje poslova: Asistenta režije; Sekretara režije; Rasvjetlivača; Drugog asistenta kamere/Pratilac kamere; Prvog asistenta kamere/Švenkera; Scenca Tehničara digitalne slike DIT Kinooperatera</p> <p>U okviru Projekta EPALE Nacionalna služba podrške pripremljena su dva programa za sticanje i unapređenje ključnih kompetencija: Funkcionalna medijska pismenost i Primjena digitalnih alata u nastavi za odrasle polaznike</p>									
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>2.3.3</p> <p>Uključivanje svih zainteresovanih strana u promociju obrazovanja odraslih kroz finasiranje i organizaciju različitih aktivnosti</p>	<p>Organizovane manifestacije i aktivnosti na promociji obrazovanja i učenja odraslih</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022:</p> <p>Obilježen je Međunarodni dan pismenosti</p> <p>-</p> <p>Organizovan je sastanak sa direktorima i kordinatorima osnovnih škola koje realizuju osnovno obrazovanje odraslih</p> <p>Obilježen je Međunarodni dan starijih osoba – u saradnji sa Privrednom komorom Crne Gore i NVO “Naše dobra“ organizovan je okrugli sto na temu: Šta nakon završene profesionalne karijere? – Stanje u Crnoj Gori</p> <p>Organizovana je manifestacija XXI Dani obrazovanja i učenja odraslih u okviru koje je realizovano 20 različitih edukativnih aktivnosti: seminari, okrugli stolovi, radionice, prezentacije,</p>	<p>Vodeće institucije:</p> <p>CSO, socijalni partneri, ministarstva, JLS</p>	<p>I kvartal 2022.</p>	<p>IV kvartal 2022.</p>			<p>3.500,00 €</p>		<p>Nacionalni budžet CSO</p>	
--	--	---	------------------------	-------------------------	--	--	-------------------	--	------------------------------	--

	panel diskusije, konferencija i dani otvorenih vrata									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

OPERATIVNI CILJ 3

Unaprijeđenje položaja nezaposlenih lica na tržištu rada kroz efikasnost usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja i jačanje socijalne uključenosti i smanjenje siromaštva

Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2025
Indikator učinka 1 Smanjenje stope dugoročne nezaposlenosti	20,45%	24,73%	20,08%	15%	12%
Indikator učinka 2 Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti	13,4%	11,0%	10,6% ²¹	10% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost	20% smanjenje u odnosu na početnu vrijednost
Indikator učinka 3:	25,36%	23,83%	21,7%	23,3%	20,3%

²¹ Podatak predstavlja prosjek za tri kvartala 2022. Godine, Izvor- ARS Monstat

Smanjenje učešća mladih do 29 godina u registrovanoj nezaposlenosti										
Mjera 3.1. Realizacija usluga za tržište rada i mjera aktivne politike zapošljavanja										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.1.1 Pružanje i razvijanje usluga informisanja i pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja	Broj nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja Ostvarena vrijednost 2022: U okviru pripreme za zapošljavanje realizovano je 32.095 Individualnih savjetovanja I zaključeni Individualni planovi zapošljavanja	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
3.1.2 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje - konsultacije	Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje-konsultacije	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			

	<p>Ostvarena vrijednost 2022: U okviru pripreme za zapošljavanje realizovano je 386.225 individualnih konsultacija</p>									
<p>3.1.3 Pružanje i razvijanje usluga pripreme za zapošljavanje – profesionalne orijentacije</p>	<p>Broj nezaposlenih lica i ostalih tražilaca zaposlenja, razvrstani po polu, kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022: 5636</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti		Unaprijediti statistiku po polu	
<p>3.1.4 Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju poslodavcima</p>	<p>Broj poslodavaca kojima su pružene usluge za tržište rada</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022: 301 poslodavac je koristio uslugu posredovanja pri zapošljavanju, a 2.403 poslodavca je prijavilo slobodna radna mjesta</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
<p>3.1.5 Direktno otvaranje radnih mjesta- Javni rad</p>	<p>Broj poslodavaca kojima su pružene usluge za tržište rada</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022:</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	III kvartal 2022.	IV kvartal 2022.			815.000,00 €	668.285,64 €	Nacionalni budžet ZZZCG	Utrošena sredstva za programe javnih radova koji su otpočeli u 2022. Godini

	301 poslodavac je koristio uslugu posredovanja pri zapošljavanju, a 2.403 poslodavca je prijavilo slobodna radna mjesta								iznose 499,173,69 € za 320 lica. Pored navedenih sredstva u cilju nastavka realizacije programa javnih radova započetih u 2021. godini, utrošena su sredstva u 2022. godini u iznosu od 169.111,95€	
3.1.6 Programi obrazovanja i osposobljavanja odraslih: Obrazovanje i osposobljavanje ; Osposobljavanje za rad kod poslodavca; Obrazovanje za samostalan rad; Obuka za preduzetnike koji započinju biznis	Ostvarena vrijednost 2022: Broj lica uključenih u programe obrazovanja i osposobljavanja-318 Broj lica uključenih u program osposobljavanja za rad kod poslodavca-248 Broj zaposlenih lica u program osposobljavanja za rad kod poslodavca-248	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022.	IV kvartal 2022		II kvartal 2023. godine	1.685.000,00 €	1.412.382,19 €	Nacionalni budžet ZZZCG	Utrošena sredstva za programe obrazovanja i osposobljavanja koji su otpočeli u 2022. godini iznose 88.331,09 € za 318 lica. Utrošena sredstva za program osposobljavanja za rad kod poslodavca koji je

									<p>otpočeo u 2022. godini iznose 886.776,08 € za 248 lica. Pored navedenih sredstava, u cilju nastavka realizacije programa Osposobljava nje za rad kod poslodavca započetog u 2021. godini, utrošena su sredstva u 2022. godini u iznosu od 239.433.37€ za 276 lice.</p> <p>U 2022. godini utrošena su i sredstva za realizaciju programa Osposobljava nje za samostalan rad započetog u 2021. godini, u iznosu od</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

										218.637,51€ za 261 lice.0
3.1.7 Programi podsticaja za preduzetništvo	Broj novootvorenih radnih mjest Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022.	II kvartal 2022			70.000,00 €		Nacionalni budžet ZZZCG	Program nije realizovan
3.1.8 Programi podsticaja za zapošljavanje	Ostvarena vrijednost 2022: Broj zaposlenih kroz podsticaje za zapošljavanje: 52	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022.	II kvartal 2022.			150.000,00 €	55.954.93 €		
3.1.9 Sprovođenja obuka i obrazovanja za deficitarna zanimanja	Periodični i finalni izvještaj o napretku implementacije projekta Ostvarena vrijednost 2022: Realizovana Grant šema za unapređenje sistema deficitarnih zanimanja	MRSS	I kvartal/ 2022	I kvartal /2022		II kvartal 2023 (čekaju se finalni išvještaji sprovođenj a projekta kako bi aktivnosti mogle biti ocijenjene kao realizovan e)	710.730,55 €	710.730,55 €	IPA SOPEES 2015-2017 Uokviru poziva za dodjelu bespovratni h sredstava „Sprovođen je obuka i obrazovanja za deficitarna zanimanja“	Kroz buduća dostupna sredstva EU fondova podržati projekte koji su usmjereni za razvoj vještina deficitarnih zanimanja
Mjera 3.2 Kreiranje novih mjera aktivne politike zapošljavanja u skladu sa potrebama tržišta rada										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početk a	Planiran i datum završetk a	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovaraj uće	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja

						obrazložen je)				
3.2.1 Nastavak implementacije Pilot programa (nastavak) "Activate Women" u Podgorici i Bijelom Polju	<u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj uključenih žena u program: 65 učesnica	Vodeća institucija: ZZZCG, MOR, MRSS	II kvartal 2021	II kvartal 2022			76.500,00 €	37.836.62€	Donatorska sredstva Globalni fond za održivi razvoj UN	
3.2.2 Nastavak implementacije Pilot programa "Activate Women" za Opštine Nikšić i Berane	<u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj uključenih žena u program: 19 učesnica	Vodeća institucija: ZZZCG, MOR, MRSS	IV kvartal 2021.	II kvartal/ 2022			33.740,00 €	14.388,85€	Donatorska sredstva Globalni fond za održivi razvoj UN .	
3.2.3 Nastavak implementacije Projekta "Aktivacija žena" Povećanje kapaciteta za uključivanje žena u nepovoljnom položaju na tržište rada kao	<u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj uključenih žena u program: 37	Vodeća institucija: ZZZCG, MOR, NVO sektor, MRSS	II kvartal 2021.	IV kvartal/ 2022		I kvartal 2023. godine Zbog nedovoljnog interesovanja poslodavaca za uključivanje u projekat produžen rok za	133.200,00 €	26.310,90€	Sredstva Evropske komisije	

mjera odgovora na Covid 19						njegovo sprovođenje, a u cilju postizanja planiranih rezultata.				
3.2.4 Implementacija projekta „Grant šema za samozapošljavanje žena“	Broj zaposlenih na sezonskim poslovima Ostvarena vrijednost 2022: Realizovano u Podgorici, Nikšiću, Baru, Kotoru, Herceg Novom. Program je prošlo 180 žena od kojih je 39 otvorilo biznise kroz grant podršku ovog projekta. (NK 3, PG 2, KO 8, HN 7, UL 1 i BR 18)	Vodeće institucije LPZ, MOR, ZZZCG, MRSS	III kvartal 2021.	II kvartal 2022.			210.000,00 €		MOR Fond za dobro upravljanje	

Mjera 3.3. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja mladih na tržištu rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.3.1 Priprema Plana za implementaciju	Usvojen plan Ostvarena vrijednost 2022:	Vodeće institucije: MRSS, MP, ZZZCG, CSO,	III kvartal 2021	II kvartal 2022			Nijesu potrebna sredstva za realizaciju			

programa Garancija za mlade		NVO, socijalni partneri, MOR					ove aktivnosti			
3.3.2 Realizacija Programa kreditiranja mladih u biznisu	Broj dodijeljenih kredita mladima <u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> 70 kredita	Vodeće institucije: IRF	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Sredstva projektovan a u okviru sredstava predviđenih kroz aktivnost 1.2.1	14.495.724 €		
3.3.3 Implementacija Programa podrške za zapošljavanje mladih	<u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> Broj uključenih mladih po pojednim programima Program „Podrška osposobljavanju i zapošljavanju mladih na poslovima inspeksijskog nadzora“-60 lica Program „Mladi kao podrška razvoju poljoprivrede“-30 lica	Vodeće institucije: MRSS, MP, ZZZCG, UIP, MPŠV	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		I kvartal 2023. godine	1.000.000.0 0 €	395.725,12€	Nacionalni budžet MRSS	Raspoloživa sredstva utvrđena Budžetom Zavoda za 2022. godinu iznose 515.000 € od kojih 340.000 € za finansiranje Programa „Podrška osposobljava nju i zapošljavanju mladih na poslovima inspeksijskog nadzora“ za 60 lica i 175.000€ za finansiranje Programa „Mladi kao podrška

										razvoju poljoprivrede " za 30 lica
Mjera 3.4. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja žena na tržištu rada										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.4.1 Implementacija Pilot programa "Activate Women" u Podgorici i Bijelom Polju nastavak	<u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj uključenih žena u program: 65 učesnica	Vodeće institucije: ZZZCG, MOR, MRSS	II kvartal 2021	II kvartal 2022			76.500,00 €	37.836,62€	Donatorska sredstva Globalni fond za održivi razvoj UN	
3.4.2 Nastavak implementacije Pilot programa "Activate Women" na Opštine Nikšić i Berane (nastavak realizacije iz prethodne godine)	<u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj uključenih žena u program: 19	Vodeće institucije: ZZZCG, MOR, MRSS	III kvartal 2021	II kvartal/ 2022			33.740,00 €	14.388,85€	Donatorska sredstva Globalni fond za održivi razvoj UN	

<p>3.4.3</p> <p>Nastavak implementacije Projekta "Aktivacija žena" Povećanje kapaciteta za uključivanje žena u nepovoljnom položaju na tržište rada kao mjera odgovora na Covid 19</p>	<p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u></p> <p>Broj uključenih žena u program: 37</p>	<p>Vodeće institucije:</p> <p>ZZZCG, MOR, NVO, MRSS</p>	<p>II kvartal 2021</p>	<p>IV kvartal/ 2022</p>		<p>I kvartal 2023. godine</p> <p>Zbog nedovoljnog interesovanja poslodavaca za uključivanje u projekat produžen rok za njegovo sprovođenje, a u cilju postizanja planiranih rezultata.</p>	<p>133.200,00 €</p>	<p>26.310,90€</p>	<p>Sredstva Evropske komisije</p>	
<p>3.4.4</p> <p>Realizacija Programa Poslovne vještine za žene u ruralnim oblastima</p>	<p>Broj uključenih žena u program</p> <p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u></p>	<p>Vodeće institucije:</p> <p>JLS</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>-</p>		<p>Sredstva JLS</p>	
<p>3.4.5</p> <p>Realizacija Programa Program</p>	<p>Broj dodijeljenih kredita ženama</p> <p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> 142 kredita</p>	<p>Vodeće institucije:</p> <p>IRF</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>Sredstva već prikazana u okviru aktivnosti 1.2.1</p>	<p>19.248.138 €</p>		

podrške ženama u biznisu-start up									
3.4.6 Realizacija programa unapređenja ženskog preduzetništva	Broj dodijeljenih kredita za unapređenje ženskog biznisa Ostvarena vrijednost 2022: 15 kredita kroz namjensku kreditnu liniju za unaprjeđenje ženskog preduzetništva	Vodeće institucije: IRF	I kvartal 2022	IV kvartal 2022		Sredstva već prikazana u okviru aktivnosti 1.2.1	1.876.000€		
3.4.7 Jačanje konkurentnosti i MSP kroz direktnu finansijsku podršku za žene preduzetnice preduzetništvo i preduzetništvo mladih	Broj uključenih žena u program Ostvarena vrijednost u 2022. godini: /	MERT	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		250.000,00 €		IPA Sredstva u okviru godišnjeg akcijskog programa za CG za 2020 (sektor konkurentnosti i inovacija)	Poziv za dodjelu sredstava u okviru grant šeme "Unapređenje konkurentnosti malih i srednjih preduzeća kroz podršku ženskom preduzetništvu i preduzetništvu mladih" objavljen je 11. Novembra 2022. Godine, sa

										<p>rokom za dostavljanje sažetaka projekata do 30. Decembra 2023. Godine. U toku je prva faza evaluacije. Shodno planiranoj dinamici, očekujemo da će kompletan evaluacioni proces i potpisivanje ugovora o grantovima biti završeni u junu 2023. godine, a najkasnije do 28. Avgusta 2023. Godine, kada je finalni rok za ugovaranje svih projekata koji se finansiraju iz IPA CAP 2020.</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---

3.4.8 Realizacija programa: Mikrokrediti za podršku ženama u biznisu	Broj dodijeljenih mikrokredita za podršku ženama Ostvarena vrijednost 2022: 3 kredita kroz namjensku kreditnu liniju	IRF	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022			Sredstva već prikazana u okviru aktivnosti 1.2.1	30.000 €		
3.4.9 Nastavak implementacije projekta „Grant šema za samozapošljavanje“	Broj dodijeljenih grantova za samozapošljavanje namijenjenih ženama Ostvarena vrijednost 2022: 16 aktiviranih korisnica na tržištu rada	LPZ, MOR, ZZZCG, MRSS	I kvartal/ 2021	I kvartal/ 2022			210.000,00 €	210.000,00€	MOR Sredstva u okviru Fonda za dobro upravljanje	

Mjera 3.5. Sprovođenje aktivnosti u cilju unaprjeđenja položaja lica sa invaliditetom na tržištu rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.5.1 Unaprjeđenje zakonodavnog okvira u oblasti profesionalne	Pripremljen novi Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Vodeće institucije: MRSS	II kvartal 2021	III kvartal 2022	AAA	IV kvartal 2024. godine (zbog usaglašavanja sa	Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju			

rehabilitacije i zapošljavanja lica sa invaliditetom	Ostvarena vrijednost u 2022. godini: /					novim Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja)	ove aktivnosti			
3.5.2 Promovisanje zapošljavanja lica sa invaliditetom s posebnim osvrtom na žene OSI, kroz javni poziv za dodjelu bespovratnih sredstava za zapošljavanje lica sa invaliditetom – grant šeme	Broj zaposlenih OSI, razvrstan po polu Ostvarena vrijednost u 2022. godini: /	Vodeće institucije: ZZZCG	III kvartal 2022	IV kvartal 2022			1.000.000,00 €		Nacionalni budžet ZZZCG	
3.5.3 Raspisivanje javni konkurs za izvođače programa – Socijalna uključenost	Broj uključenih OSI u program socijalne uključenosti Ostvarena vrijednost 2022: 29 korisnika	Vodeće institucije: MRSS	I kvartal 2022	II kvartal 2022			150.000,00 €	126.170,00 €	Nacionalni budžet MRSS	

Mjera 3.6.

Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unapređenja položaja RE populacije na tržištu rada

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.6.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje – individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja pripadnicima Roma i Egipćana koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima je pružena usluga individualnog savjetovanja i sačinjen individualni plan zapošljavanja (struktura po polu) <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja: 42 (25 žena)	Vodeće institucije: ZZZCG	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			
3.6.2 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija pripadnicima RE populacije koji	Broj pripadnika RE populacije koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po polu)	Vodeće institucije: ZZZCG	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			

se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Ostvarena vrijednost 2022: 5 (žene)									
3.6.3 Sprovođenje aktivnosti u skladu sa Memorandumom o saradnji u okviru projekta „Socijalno uključivanje Roma i Egipćana, uz posredovanje saradnika za socijalnu inkluziju“	Angažovanje saradnika u 11 opština za socijalnu inkluziju RE populacije u zapošljavanju Ostvarena vrijednost 2022: / Organizacija Help je iz sopstvenih sredstava finansirala produženje angažovanja 21 posrednika koji su ocijenjeni kao najbolji do 31.12.2022. godine	Vodeća institucija: ZZZCG, HELP-Hilife	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			57.104,00 €		IPA SOPEES 2015-2017 Budžet u okviru poziva za dodjelu bespovratnih sredstava	
Mjera 3.7. Sprovođenje usluga i mjera aktivne politike zapošljavanja u cilju unaprjeđenja položaja stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datumi završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.7.1	Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2021	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska			

<p>Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja informisanja i savjetovanja strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica</p>	<p>nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole, odnosno odobrenom statusu u Crnoj Gori i polu)</p> <p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u></p> <p>Ukupan broj stranaca kojima je pružena usluga savjetovanje/individualni plan zapošljavanja je 370</p> <p>Od toga:</p> <p>Stranac sa odobrenim stalnim boravkom- 147</p> <p>Stranac sa dozvolom za privremeni boravak za lica bez državljanstva -64</p> <p>Stranac sa dozvolom za privremeni boravak do 3 godine - 33</p> <p>Stranac sa dozvolom za privremeni boravak radi spajanja porodice 123</p> <p>Stranac sa odobrenim azilom -3</p>					<p>sredstva za realizaciju ove aktivnosti</p>			
---	---	--	--	--	--	---	--	--	--

<p>3.7.2</p> <p>Pružanje usluga posredovanja pri zapošljavanju strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica</p>	<p>Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po vrsti dozvole, odnosno odobrenom statusu u Crnoj Gori i polu)</p> <p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u></p> <p>Usluge posredovanja pri zapošljavanju su pružene za 81 lice na evidenciji sa statusom stranca</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti</p>			<p>-</p>
<p>3.7.3</p> <p>Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - profesionalna orijentacija strancima koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica</p>	<p>Broj stranaca koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge profesionalne orijentacije (struktura po vrsti dozvole, odnosno odobrenom statusu u Crnoj Gori i polu)</p> <p><u>Ostvarena vrijednost 2022:</u></p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti</p>			

	Nije bilo zainteresovanih stranaca na evidenciji ZZZCG za uključivanje u aktivnosti Zavoda koje se realizuju u okviru profesionalne orijentacije									
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Mjera 3.8.
Socijalna inkluzija korisnika materijalnog obezbjeđenja

Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.8.1 Pružanje usluga pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja za korisnike MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica	Broj korisnika MO koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica kojima su pružene usluge pripreme za zapošljavanje - individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja (struktura po polu) Ostvarena vrijednost 2022: individualno savjetovanje/individualni plan zapošljavanja 461 korisnik MO od toga 246 su žene	Vodeća institucija: ZZZCG, CSR	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti			

<p>3.8.2</p> <p>Uključivanje korisnika MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u mjere APZ</p>	<p>Broj uključenih korisnika MOP-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u mjere APZ-a (razvrstano po polu) Godišnji izvještaj o radu ZZZCG</p> <p><u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u> Broj uključenih korisnika MOP-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica u mjere APZ-a – 50 od kojih je 37 žena</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>Sredstva obuhvaćena kroz aktivnosti i u okviru mjere 3.1</p>			
<p>3.8.3</p> <p>Pružanje usluge posredovanja pri zapošljavanju radno sposobnim korisnicima MO-a koji se nalaze na evidenciji nezaposlenih lica</p>	<p>Broj zaposlenih korisnika MOP-a sa evidencije nezaposlenih lica (razvrstano po polu)</p> <p><u>Ostvarena vrijednost</u> <u>2022:</u></p> <p>Broj korisnika MOP-a sa evidencije nezaposlenih lica kojima su pružene usluge posredovanja pri zapošljavanju je 451 od toga je 225 žena a 226 muškaraca</p>	<p>Vodeća institucija: ZZZCG</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>			<p>Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti</p>			

<p>3.8.4</p> <p>Podrška pružanju usluga sistema socijalne i dječje zaštite u Crnoj Gori</p>	<p>Periodični i finalni izvještaji o napretku implementacije projekta</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022: /</p>	<p>Vodeća institucija: MRSS, MF</p>	<p>I kvartal 2022</p>	<p>IV kvartal 2022</p>		<p>II kvartal 2023. zbog poštovanja procedura koje nalažu da se finalni izvještaj dostavi za početak naredne godine</p>	<p>2.925.980,33 €</p>	<p>2.925.980,33 €</p>	<p>IPA SOPEES 2015-2017 U okviru projekta „Podrška pružanju usluga sistema socijalne zaštite u CG“</p>	
<p>3.8.5</p> <p>Implementacija Projekta “Aktiviraj” integrisana socijalna zaštita i zapošljavanje kako bi se ubrzao napredak za mlade u Crnoj Gori” (podrška za korisnike MO do 35 godina)</p>	<p>Kreiran / redizajniran program za korisnike MO do 35 godina</p> <p>Ostvarena vrijednost 2022: /</p> <p>Kreiran i sproveden pilot projekat koji podrazimijeva mentorstvo, obuke za meke vještine, praksu i podršku za osmišljavanje biznis ideja</p>	<p>Vodeća institucija: UNDP, MF, ZZZCG, MRSS</p>	<p>I kvartal 2021</p>	<p>III kvartal 2022</p>			<p>100.000,00 €</p>	<p>100.000,00 €</p>	<p>Donatorska sredstva Globalni fond za održivi razvoj UN</p>	<p>Iskustva i naučene lekcije iz projekata uzeti u obzir pri kreiranju novih programa, mjera i servisa za aktivaciju, kao i izradu zakonskih i strateških dokumenata u oblasti socijalne zaštite i zapošljavanja</p>

Mjera 3.9. Unaprjeđenje sprovođenja mjera profesionalne rehabilitacije										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
3.9.1 Osposobljavanje OSI za učešće na tržište rada	Broj uključenih OSI u mjere profesionalne rehabilitacije Ostvarena vrijednost 2022: Ukupno zaposleni i nezaposleni 430 lica	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			200.000,00 €	370.361,14 €	Nacionalni budžet ZZZCG	
3.9.2 Uključivanje zaposlenih lica u mjere profesionalne rehabilitacije	Broj zaposlenih OSI uključenih u mjere profesionalne rehabilitacije Ostvarena vrijednost 2022: Ukupno zaposleni i nezaposleni 430 lica	Vodeća institucija: ZZZCG i izvodjači profesionalne rehabilitacije	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			300.000,00 €	370.361,14 €	Nacionalni budžet ZZZCG	
3.9.3 Stimulisanje poslodavaca za zapošljavanje OSI	Broj poslodavaca koji ostvaruju pravo na subvencije (zarade, opreme radnog mjesta i asistenta pomagača)	Vodeća institucija: ZZZCG	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			10.000.000,00 €	15.015.020,28 €	Nacionalni budžet ZZZCG	

	Ostvarena vrijednost 2022: /									
Mjera 3.10. Razvoj socijalnog preduzetništva										
3.10.1 Uspostavljanje i jačanje inicijativa socijalnog poslovanja preduzetništva koje promovišu socijalno preduzetništvo i poboljšavaju pristup poslu za grupe isključene sa tržišta rada	Broj uključenij socijalnih preduzeća projektom Ostvarena vrijednost 2022: Raspisan javni poziv za učešće u Grant šemi: Podrška zapošljavanju socijalnoj inkluziji i socijalnom preduzetništvu	Vodeća institucija: MRSS	I kvartal/ 2022	IV kvartal/ 2022		IV kvartal 2024	300.000,00 € (Projektom predviđena implementacija aktivnosti u okviru ovog perioda)	50.000 €	IPA Podrška u okviru Akcionog plana „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu zapošljavanja i socijalna inkluzija	
OPERATIVNI CILJ 4										
Efikasno funkcionisanje tržišta rada										
Indikator učinka	Početna vrijednost 2020	Ostvarena vrijednost u 2021	Ostvarena vrijednost u 2022	Ostvarena vrijednost u 2023	Ostvarena vrijednost u 2024	Ostvarena vrijednost u 2025	Ciljna vrijednost 2023	Ciljna vrijednost 2024	Ciljna vrijednost 2025	
Indikator učinka 1: Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 19	Dobar napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Određeni napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje
Indikator učinka 2:	Određen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Ograničen napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Značajan napredak	Zatvoreno poglavlje

Ocjena iz Izvještaja EK za poglavlje 2										
Mjera 4.1. Usklađivanje sa evropskim propisima iz oblasti politike zapošljavanja i socijalne politike, uključujući politike isplativosti rada i balansa porodice i rada										
Naziv aktivnosti	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.1.1 Utvrđivanje Predloga zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju lica sa invaliditetom	Utvrđen zakon Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: MRSS	II kvartal 2021	III kvartal 2022		IV kvartal 2024 (zbog usaglašavanja sa novim Zakonom o jedinstvenom tijelu vještačenja)		Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		
4.1.2 Utvrđivanje izmjena i dopuna Zakona o radu	Utvrđen zakon Ostvarena vrijednost 2022: /	Vodeća institucija: MRSS	II kvartal 2022	III kvartal 2022		III kvartal 2024. godine (Imajući u vidu kompleksnost materije kao i potrebu		Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		

						usaglašava nja sa Socijalnim partnerim a u socijalnom dijalogu, donošenje zakona je pomjeren o za III kvartal 2024. godine)				
4.1.3 Izveštaj o primjeni potvrđenih konvencija Međunarodne organizacije rada za 2021. godinu	Izrađen izvještaj <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Nije realizovano (zbog nemogućnosti funkcionisanja sistema državne uprave izazvane Sajber napadom)	Vodeća institucija: MRSS	II kvartal 2022	III kvartal 2022				Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		
4.1.4 Izrada izvještaja o primjeni izmijenjene Evropske socijalne povelje	Izveštaj usvojen <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Usvojen izvještaj	Vodeća institucija: MRSS	II kvartal 2022	IV kvartal 2022				Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		
4.1.5 Izveštaj o realizaciji	Izveštaj usvojen <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u>	Vodeća institucija:	III kvartal 2022	IV kvartal 2022				Nijesu potrebna finansijska sredstva za		

obaveza iz Programa pristupanja Crne Gore EU 2021-2023	-Izveštaj za 2021. godinu usvojen tokom 2022. godine; - Izveštaj za 2022. godine (očekuje se usvajanje tokom I kvartala 2023. godine)	Ministarstvo evropskih poslova						realizaciju ove aktivnosti		
4.1.6 Potvrđivanje Konvencije Međunarodne organizacije rada o eliminisanju nasilja i uznemiravanja u oblasti rada broj 190	Utvrđen Zakon <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Na predlog Ministarstva ekonomskog razvoja Predlog Zakona je bio utvrđen na Vladi Crne Gore ali je od strane Skupštine Crne Gore odbijen	Vodeća institucija: MRSS	III kvartal 2022	IV kvartal 2022		I kvartal 2023. godine (zbog reorganizacije državne uprave Skupština CG je tokom 2022. godine Predlog Zakona uputila Ministarstvu rada i socijalnog staranja na ponovnu proceduru)		Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		
Mjera 4.2. Jačanje kapaciteta institucija na tržištu rada										

Aktivnost koja utiče na realizaciju Operativnog cilja 4.2.	Indikator rezultata	Institucije odgovorne za sprovođenje aktivnosti	Datum početka	Planirani datum završetka	Status realizacije AAA	Novi rok za realizaciju (uz odgovarajuće obrazloženje)	Sredstva planirana	Sredstva realizovana	Izvor finansiranja	Preporuke za naredni period sprovođenja
4.2.1 Jačanje administrativnih kapaciteta Inspekcije rada	Broj novozaposlenih inspektora <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> Broj novozaposlenih inspektora 1 (jedan) glavni inpektor rada Efikasniji rad službenika u odsjeku za inspekciju rada, veći broj inspeksijskih nadzora i više organizovanih akcija pojačane kontrole subjekata nadzora	Vodeća institucija: UIP	I kvartal 2022	IV kvartal 2022			14.435,00€	9.760.01 €	Nacionalni budžet UIP	
4.2.2 Unaprijeđeno kreiranje politike zasnovane na dokazima, praksi implemantacije i koordinacije u sektoru	Broj obučenih službenika <u>Ostvarena vrijednost 2022: /</u>	Vodeća institucija: MRSS, MF, ZZZCG, Inspekcija rada	II kvartal 2022	III kvartal 2022			850.000,00		IPA Akcioni dokument „Podrška pametnom i inkluzivnom rastu i socijalna inkluzija“	

zapošljavanja, obrazovanja i socijalne politike i ojačani kapaciteti za učešće u Evropskom socijalnom fondu									
4.2.3 Uspostavljanje metodologija za praćenje projekata	Uspostavljena metodologija za praćenje projekata <u>Ostvarena vrijednost 2022:</u> U Crnoj Gori u potpunosti prihvaćena metodologija za monitoring projekata koje je uspostavila Evropska komisija	Vodeća institucija: MRSS	II kvartal 2022	IV kvartal 2022			Nijesu potrebna finansijska sredstva za realizaciju ove aktivnosti		
4.2.4 Realizacija predviđenih aktivnosti iz Akcionog plana za unapređenje interoperabilnosti izabranih informacionih	Broj realizovanih aktivnosti <u>Ostvarena vrijednost u 2022:</u> 30% aktivnosti AP za interoperabilnost je sprovedeno	Vodeća institucija: MRSS, MOR,ZZZCG, MP	I kvartal /2022	IV kvartal/ 2022			Do 1.400.000,00 € Od čega 30.000,00 € iz Budžeta Crne Gore, 891.000,00 € iz IPA sredstava, 153.000,00 € iz Fonda	14.185,13 € (Sredstva MOR-a)	

sistema i registara	27% aktivnosti AP za interoperabilnost je u toku.						za dobro upravljanje, Vlade Velike Britanije, 10.000,00 € iz donacije MOR i 109.000,00 € ostale donacije.			
4.2.5 Jačanje kapaciteta Zavoda za zapošljavanje pri implementaciji aktivnih mjera za zapošljavanje, budućeg učešća u ESF i olakšavanje mobilnosti radne snage	Broj sprovedenih obuka i broj zaposlenih koji su obuhvaćeni obukama	Vodeća institucija: MRSS, ZZCG	II kvartal 2022	IV kvartal 2022		IV kvartal 2024 (čeka se početak implementacije aktivnosti predviđenih ovim projektom)	823.000,00 €	/	IPA 2 AD 2020	Obezbijediti maksimalnu saradnju službenika Ministarstva rada i socijalnog staranja i zavoda za zapošljavanje Crne Gore sa Tvinig partnerima

IV PREPORUKE ZA DALJU IMPLEMENTACIJU STRATEŠKOG DOKUMENTA KROZ GODIŠNJE AKCIONE PLANOVE ZAPOŠLJAVANJA

- Sprovesti aktivnosti koje su od bitnog uticaja na povećanje tražnje za radom, posebno u pogledu kreiranja novih poslova sa akcentom na Sjeverni region, aktivnosti na suzbijanju sive ekonomije i neformalnog rada, kao i dalje jačanje socijalnog dijaloga.*
- Unaprijediti ponude rada i kvalifikacija, adresirajući strukturne slabosti u sistemu obrazovanja i obuke, posebno imajući u vidu nezaposlenost mladih i dugoročnu nezaposlenost, dodatno unaprijediti obrazovne programe u dijelu digitalnih vještina;*
- Unaprijediti aktivnosti na kreiranju aktivnih mjera tržišta rada sa naglaskom na njihovu relevantnost za tržište rada sa fokusom na ciljne grupe mlade, žene, dugoročno nezaposlene i druge osjetljive grupe na tržištu rada; Usvojiti i otpočeti sa implementacijom Programa „Garancije za mlade“*
- U cilju daljeg unaprjeđenja funkcionisanja tržišta rada neophodno je dalje jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije i uspostaviti interoperabilnost između izabranih informacionih sistema i baza podataka koji imaju ulogu u upravljanju tržištem rada u Crnoj Gori.*